Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҲАҚИҚАТИ

1988 йил 31 декабрь
ШАНБА
№ 297 (4.496)

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади ◆ Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 28 декабрь куни бўлиб ўтган мажлисида М. С. Горбачевнинг БМТга қилган визити ва Нью-Йоркда Америка раҳбарлари билан ўтказган учрашувлари тўғрисидаги ахборотини тинглади. Сиёсий бюро шу сафарнинг сиёсий якунларини тўла-тўкис маъқуллаб, у халқаро турмушнинг энг муҳим воқеаларидан бири бўлганини таъкидлади.

Совет раҳбарининг нутқида Совет Иттифоқининг Қуролли Кучларини ва қурол-яроғларини қисқартириш тўғрисида, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ва маҳаллий можароларни бартараф этишга доир музокаралардаги ишларни янада илгари силжитиш тўғрисида баён этилган амалий ташаббуслар дунёда энг кўп ташвиш туғдираётган масалаларда каттароқ тараққиётга жадал эришишни кўзда тутадиган конкрет ҳаракатларнинг мазмундор амалий программасини вужудга келтиради.

Бу программада КПСС XXVII съездининг йигирма биринчи аср бўсағасида вужудга келган шароит ва реалликларга мувофиқ ижтимоий тараққиётни таъминлаш билан бирга халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини вужудга келтириш тўғрисидаги, давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни ҳамда жуда кенг доирадаги сиёсий ва ижтимоий кучлар билан мулоқотни кенгайтириш ҳақидаги ғоялари ривожлантирилди.

Нью-Йоркда Р. Рейган ва Ж. Буш билан бўлиб ўтган суҳбатлар иккала томоннинг Совет—Америка муносабатларидаги амалий давомийликка, барқарорликка ва аниқ-равшанликка ғоят катта аҳамият бераётганлигини тасдиқлади. Шу муносабат билан СССР ҳамда АҚШ ўртасида ривожланиб бораётган мулоқот кун тартибининг моҳиятини ташкил этувчи асосий йўналишларда янада олға силжишнинг амалий имконияти қайд этилди.

Мажлисда жаҳон сиёсатининг цивилизация ривожидаги тинч даврни шакллантириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлган ноёб қурол — БМТнинг ролини оширишга қаратилган йўлимиз ўзгармаслиги таъкидлаб ўтилди.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси жаҳон ҳамжамиятига таклиф этилган йўлни изчиллик билан ўтказишдан иборат самимий ниятга амал қилиб, шунингдек Совет Қуролли Кучларини ва қурол-яроғларини бир томонлама қисқартириш юзасидан эълон қилинган тадбирларни аниқ, тўлиқ ва ошкора амалга ошириш зарурлигига асосланиб, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари бўлган коммунистларга шу тадбирларни амалда бажаришнинг конкрет планларини қисқа муддатларда узил-кесил ишлаб чиқишни топширди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг Арманистон ССРдаги зилзила оқибатларини тугатиш қандай бораётганлиги тўғрисидаги маълумоти батафсил кўриб чиқилди. 7 декабрь куни Арманистон ССРнинг шимоли-ғарбий районларида содир бўлган зилзила ҳаддан ташқари оғир, вайронгарчилик характерида бўлганлиги, унинг оқибатларига қарши кураш кўпгина куч-ғайрат сарфлашни талаб қилганлиги, республика ва умуман мамлакат учун жиддий синов бўлганлиги қайд этилди. Арманистоннинг мусибатига бутун совет халқи астойдил ҳамдард бўлди, қардош халққа ёрдам бериш соҳасида тинч вақт мезонларига [illegible]ура мислсиз кўнгиллилар ҳаракатини юзага келтирди. Совет кишиларининг фаол интернационализми мусибатга қарши курашдаги ҳал қилувчи омил бўлди, бу интернационализм аввало бутун мамлакат ва ундаги ҳар бир республиканинг куч-ғайратларини сафарбар қилишда ўз ифодасини топди. Вужудга келган бениҳоя мураккаб вазиятда М. С. Горбачевнинг зилзила куни арман халқига қилган мурожаати, унинг бевосита табиий офат районига борганлиги ва у ерда зарур шошилинч, ҳар томонлама ёрдам беришга оид қарорлар қабул қилинганлиги жуда катта аҳамиятга эга бўлди.

Қутқарув ишлари босқичи ҳозир асосан тугалланганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Оператив равишда чора-тадбирлар кўрилганлиги, Н. И. Рижков бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссияси раҳбарлигида авария шароитида бошқаришнинг самарали механизми вужудга келтирилганлиги, ресурслар ва кучлар бир жойга тўпланганлиги, шунингдек ўн минглаб кишиларнинг мардлиги ва меҳр-оқибати ўз ишини қилди. Офат зонасидаги аҳволни дарҳол қўлга олишга, кенг миқёсли қутқарув ишларини авж олдириб юборишга, аҳолининг ҳаёт фаолиятини таъминлашга муваффақ бўлинди. Бутун куч аввало одамларни қутқаришга ташланди. Вайроналарнинг уюмлари остидан 15254 киши тириклайин қутқариб олинди. Айни вақтда, минг афсуски, вайроналар орасидан тортиб олинган 24390 киши ҳаётдан кўз юмган эди, касалхоналарда 427 киши вафот этди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси республика партия ташкилотининг ҳаракатларини умуман ижобий баҳолади. Арманистон коммунистлари халқ қайғусига тўла-тўкис шерик бўлдилар, республика меҳнаткашларининг фожиали вазиятдан чиқиш соҳасидаги ишига бошчилик қилдилар. Биринчи галдаги қутқарув ишларининг асосий оғирлигини ўз зиммасига олган совет жангчилари, ҳарбий транспорт ва граждан авиацияси, транспортчилар, медиклар зилзила оқибатларини бартараф этишга жуда катта ҳисса қўшдилар. Ҳозир кулфат зонасида медикларнинг отряди 5000 мутахассисдан ортиқдир. Сиёсий бюро болаларни, аёлларни, кексаларни зарар кўрган районлардан кўчириш ишларини кенг миқёсда ташкил этган совет, касаба союзлари, комсомол, бошқа жамоат ташкилотларининг инсонпарварлик руҳидаги куч-ғайратларини миннатдорчилик ва маъқуллаш туйғулари билан қайд этди. Ҳозирги вақтда одамларни кўчириш тугади. Табиий офат районларидан 105 минг киши кўчирилди, шундан 65 минг киши мамлакат жанубий регионларининг шифохоналари ва дам олиш уйларига жойлаштирилди.

Зарар кўрган районлардан келтирилган болаларни Ватан оналик меҳри билан бағрига олди: уларга малакали медицина қарови йўлга қўйилди, дам олиш жойларида улар учун арман тилида мактаблар очилмоқда. Азият чеккан кишиларга жой бўшатиб бериш учун касаба союзларига ва бошқа ташкилотларга қарашли шифохоналардаги даволаниш ҳамда дам олишни тўхтатган ўн минглаб совет гражданларининг юксак онглилиги алоҳида уқтириб ўтилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси совет кишилари мусибат дамларида ўзларига хос вазминлик ва сабр-тоқат кўрсатганлигини, сидқидилдан астойдил меҳр-оқибат ва жипслик намойиш этганликларини таъкидлади. Сиёсий бюро кулфатни бартараф этишга ўз ҳиссасини қўшган ва қўшаётган ҳамма кишиларга миннатдорчилик изҳор этди. Қутқариш ва тиклаш ишларининг энг қийин участкаларида коммунистлар фидокорона ҳаракат қилиш намунасини кўрсатмоқдалар. Шу фожиали кунларда Москва чинакам интернационалистик вазифа ва масъулиятни ўз зиммасига олди — партия билан давлатнинг марказий органлари зилзила оқибатларини тугатиш штаби бўлиб қолди.

Бизнинг кулфатимизга сидқидилдан ҳамдардлик билдирган ажнабий давлатларнинг, халқаро ташкилотларнинг, фирмаларнинг, айрим хорижий гражданларнинг куч-ғайратларини совет халқи чуқур миннатдорчилик билан қайд этади. 2000дан кўпроқ хорижий мутахассис зарар кўрган кишиларни қутқаришга олижаноб ҳисса қўшди.

Шу билан бирга қуйидагиларни ҳам айтмоқ керак. Ўзига қардошларча ёрдам қўлини беғаразлик билан узатган мамлакатнинг бошқа халқларига арман халқининг ватанпарварлик, интернационалистик туйғулари, сидқидилдан билдирган табиий миннатдорчилиги миллий туйғулар билан уйғунлашиб, душманлик ва адоват уруғларини сочган, одамларни ғайриқонуний ҳаракатларга ундаб келган кишиларни ғулғулага солиб қўйди. Жамиятга қарши бўлган турли-туман унсурлар умумхалқнинг мусибатидан фойдаланиб қолишга, партия ва давлат органларининг куч-ғайратларини, одамларнинг беғаразлиги ва ҳамдардлигини бадном қилишга яна уриниб кўрдилар ва шу тариқа ўзларини бутунлай фош этдилар. Арманистон аҳолиси, жумладан зиёлиларнинг мўътабар намояндалари авантюрачилар ва гижгижловчилардан бутунлай юз ўгирдилар. Ўтган фожиали кунлар ва воқеаларнинг яна бир реаллиги шундан иборат.

Сиёсий бюро ишларнинг иккинчи босқичини—Арманистоннинг мана шу кенг регионини социал-иқтисодий потенциалини қайта тиклаш ишларини жадаллаштириш зарурлигини таъкидлади. Жуда кўп иш қилиниши керак: ярим миллиондан кўпроқ киши бошпанасиз қолган, тахминан 8,5 миллиард сўм зарар етган. Шу ишларни бажариш мақсадида одам ва материал-техника ресурслари тўпланмоқда. Қайта тиклашда барча иттифоқдош республикалар, шунингдек СССР министрликлари ва идоралари, биринчи галда зилзила районида ўз корхоналари бўлган министрлик ва идоралар қатнашадилар. Социал соҳа устун деб белгиланди.

Илгари бу ерда сейсмик вазият дуруст эътиборга олинмай иморатлар қурилганлиги зилзила оқибатларини қисман чигаллаштирганлиги мажлисда уқтириб ўтилди. Қурилиш сифати ҳам паст бўлган эди. Келгусида бунга йўл қўйиб бўлмайди. Оммавий сериядаги уй-жой биноларининг вайрон бўлиш сабабларини текшириш юзасидан давлат комиссияси тузилганлиги эътиборга олинди. Комиссия ишининг якунлари юзасидан зарур қарорлар қабул қилинади ва чора-тадбирлар кўрилади, жамоатчилик бундан хабардор этилади.

Зилзиладан зарарланган аҳоли пунктларини планлаштириш ва қуриш масалаларини кўриб чиқиб, ҳал этадиган идоралараро давлат шаҳарсозлик комиссияси ҳам тузилди. Ленинакан ва Кировакан шаҳарларида бош планларнинг дастлабки схемалари асосида учтўрт қаватли уй-жой бинолари ва якка тартибдаги уйларни жойлаштириш учун майдончалар, ишлаб чиқариш ва коммунал-омбор зоналари, комплекс тарзда реконструкция қилиниши лозим бўлган тарихий қурилиш районлари асосан белгилаб қўйилди. Ҳамма иморатлар миллий хусусиятларни эътиборга олиб ва зилзилабардошлик талабларига қаттиқ риоя этиб қурилиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси зарар кўрган районларнинг социал-иқтисодий потенциали яқин икки йил мобайнида қайта тикланишини таъминлаш зарур деб топди. Шу муносабат билан 1989—1990 йилларга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш планларига тегишли аниқликлар киритилади. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг Арманистон ССРга ёрдам бериш тадбирлари тўғрисидаги қарорлари қабул этилди, уларда 1989—1990 йилларда шаҳарларда ва шаҳар типидаги посёлкаларда жами саҳни 4 миллион квадрат метр уй-жой биноларини, мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар, поликлиникаларни қайта тиклаш ва қуриш кўзда тутилган.

[Давоми 2-бетда].

Область Советининг сессияси

УРГАНЧ, 29 декабрь. (ЎзТАГ). Бугун халқ депутатлари Хоразм область Советининг сессияси бўлди. Областдаги уруш ва меҳнат ветеранларига, кекса гражданларга социал-маиший ёрдамни ташкил этишга бағишланган «Ғамхўрлик» комплекс программаси тасдиқланди.

Сессияда Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари Р. М. Худойберганова нутқ сўзлади.

Уйчи районидаги Ленин номли колхозда техникани кўкламга шайлаш ишлари қизғин. Ремонтчилар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Айни пайтда экиш сеялкалари мавсумга тахт, ҳайдов тракторлари эрта-индин қўлдан чиқарилади.

СУРАТДА: бош инженер Қосимжон Аҳмаджонов (ўртада), ремонтчи-слесарлар Обиджон Ҳотамов ва Маҳмуд Дадамирзаев тайёр агрегатларни кўздан кечиришмоқда.

Б. АЛИМОВ фотоси.

ҚИШ ЮМУШЛАРИ

ИШ ҚУРОЛИ СОЗ БЎЛСИН

Колхозлар ва совхозларнинг механизаторлари, слесарь-ремонтчилари шу кунларда тиғиз ишлар билан банддирлар. Улар 1989 йилги дала ишларига техникани, биринчи навбатда экиш ҳамда ерга ишлов берадиган машиналарни ўз вақтида, сифатли созлаш ниятида мусобақани тобора қизитмоқдалар.

Жорий йилда йиғим-терим мавсуми эрта тугалланганлиги ремонт ишларини барвақт, кенг миқёсда бошлаш имконини берди. 16 декабргача бўлган маълумотларга кўра, республика бўйича тракторлар 62 процент, плуглар — 76, сеялкалар — 69, культиваторлар — 47, ер текислаш механизмлари 88 процент қўлдан чиқарилган. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан мутаносиб равишда 3—9 процент кўп.

Андижон, Бухоро, Наманган ва Сурхондарё областларининг хўжаликларида барча турдаги техника ремонти жадал суръатларда бормоқда. Бу жойларда машина-механизмларнинг ҳаммаси кўздан кечирилиб, ремонт ишлари ҳажми, уни бажариш муддатлари аниқ ишлаб чиқилган. Эҳтиёт қисмлар ва бошқа зарур материалларни ташиб келтириш яхши йўлга қўйилган. Ремонт-ишлаб чиқариш корхоналари ҳамда хўжаликларнинг устахоналари тўла қувват билан ишламоқда. Ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун қулай шароит яратилган. Ғолиблар ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантирилаяпти.

Шу билан биргаликда айрим областлар, районларда бу муҳим тадбирни рўёбга чиқаришда сусткашлик ҳукм сурмоқда. Ремонт ишлари ҳажми, уни бажариш муддатлари ҳанузгача белгиланмаган, даладан келтирилган машина-механизмларнинг қанақа камчиликлари борлиги аниқланмаган. Иш кўлами талабга жавоб бермайди. Сўнгги 15 кун мобайнида Қорақалпоғистон АССРда плуг ва культиваторларнинг, Самарқанд ҳамда Сирдарё областларида эса сеялкалар, культиваторларнинг бирортаси созланмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин? Умуман бу областларда техниканинг тайёргарлик даражаси республика кўрсаткичидан анча паст.

Техника ремонтини асоссиз чўзиб юбориш нафақат унинг сифатига, балки ортиқча харажатлар сарфланишига, пировардида баҳорги юмушлар бошлангунча кўплаб миқдордаги машиналарнинг созланмай қолишига сабаб бўлди. Афтидан, юқорида тилга олинган областлар хўжаликларининг бош инженерлари, механизаторлари ана шу ҳақиқатни унутганга ўхшайдилар.

Экиш, тупроққа ишлов берадиган техникани тайёрлаш билан бирга йиғим-терим агрегатлари: дон, пичан ўриш, озуқа жамғариш комбайнлари, ҳатто зангори кемаларни созлашни унутмаслик ғоят муҳим. Бу машиналарнинг узель ва қуролларини ихтисослаштирилган корхоналарга келтириб, ремонт ишларига дарҳол киришмоқ керак. Ҳар хўжаликда қатор областларда бўлгани каби уларни созлайдиган махсус звенолар тузилишига эришмоқ лозим.

Хўжаликлар, район агросаноат бирлашмалари, область агросаноат комитетлари ўзаро ҳамкорликда ремонт бригадалари ташкил этишлари, устахоналар ҳамда ихтисослаштирилган корхоналарнинг мавжуд қувватларидан оқилона фойдаланишлари, узель ва агрегатлар ремонти ҳажми ва миқёсини кенгайтиришлари, уларни зарур эҳтиёт қисмлар ва материаллар билан таъминлашлари, хўжалик ҳисоби, коллектив ва ижара пудратини кенг жорий қилишлари талаб этилади.

Вазифа техника ремонти суръатини ҳар қачонгидан жадаллаштириш, барча машина-механизмларни белгиланган муддатда, сифатли созлаб, тайёрлов чизиғига келтириб қўйишдан иборат.

А. ЖАҚУПОВ,
Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети ремонт бошқармаси секторининг бошлиғи.

ЮКСАК ИШОНЧ

Ўзбекистонда меҳнат коллективларининг дастлабки йиғилишлари бўлиб, уларда меҳнаткашлар территориал ва миллий территориал сайлов округларида СССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатмоқдалар.

* * *

Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхоз коллективи пахтачилик бригадаси бошлиғи Н. Норматовани СССР халқ депутатлигига муносиб номзод, деб кўрсатди. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида сўзга чиққан механизатор Т. Ҳасанов бундай деди:

— Назирахон 14 йилдан буён бригадамизга бошчилик қилиб келмоқда. Йил сайин пахта ҳосилдорлиги ортиб бораяпти. Бу йил бригада ихтиёридаги 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан ингичка толали пахтанинг қимматбаҳо навлари етиштирилди. Коллективнинг муваффақиятига бригада бошлиғи катта ҳисса қўшди. Унинг ташаббуси билан ҳашар қилиб, минерал ўғит учун бостирма қурилди. Илгари ўғит очиқ ҳавода оёқ остида нест-нобуд бўлиб ётар эди. Биз сувдан ҳам тежаб-тергаб фойдаланмоқдамиз.

Бошқа нотиқлар ҳам Н. Норматова ҳақида илиқ гапларни айтишди. Улар машҳур пахтакор Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, медаллар билан мукофотланганлигини айтишди. У СССР Олий Совети депутати, Наманган область партия комитетининг аъзоси сифатида меҳнат фаолиятини катта ижтимоий иш билан бирга қўшиб олиб бормоқда.

Бундан бир йил муқаддам уни ўрни бўшаб қолган депутат ўрнига мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига сайлашди. Шу давр мобайнида Н. Норматова сайловчиларнинг Чортоқ шаҳрини обод қилиш ва шаҳар поликлиникаси лойиҳасини ишлаб чиқиш тўғрисидаги икки наказини бажарди. Н. Норматова ёрдамида жонажон колхоз ободонлаштирилмоқда — янги болалар боғчалари, мактаблар қурилмоқда.

Колхозчилар очиқ овоз бериш йўли билан 584-Чортоқ территориал сайлов округидан бригада бошлиғи Назирахон Норматовани СССР халқ депутатлигига якдиллик билан номзод қилиб кўрсатдилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Республика партия ташкилотида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан СССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатиш учун номзодларни муҳокама қилиш тугалланди. Саккиз мингга яқин бошланғич партия ташкилотлари ўзларининг номзодлар қилиб кўрсатилиши мумкин бўлган кишилар ҳақидаги таклифларини киритиш ҳуқуқидан фойдаландилар. Коммунистлар икки мингдан ортиқ номзодни айтишди. Улар орасида партия ва ҳукумат раҳбарлари, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлиларнинг энг яхши вакиллари — қайта қуришнинг фаол қатнашчилари бор.

Ҳар бир номзод демократия ва кенг ошкоралик шароитида, коммунистларнинг ҳам, партиясиз ўртоқларнинг ҳам мамлакат давлат ҳокимияти олий органига тавсия этилаётган кишилар ҳақидаги фикрларини ҳисобга олган ҳолда принципиаллик ва талабчанлик муҳитида муҳокама қилинди. Барча таклифлар шаҳар, район партия комитетлари, сўнгра эса область партия комитетлари пленумларида, кенгайтирилган бюро мажлисларида батафсил муҳокама этилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкил этган комиссия республика коммунистларининг таклифларини чуқур ўрганиб чиқди.

28 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси область партия комитетларининг биринчи секретарлари, республика партия активлари иштирокида область партия комитетлари ва Марказий Комитет комиссиясининг таклифларини атрофлича муҳокама қилди.

КПССдан халқ депутатлари сайловини ўтказувчи сайлов комиссиясига — Ўзбекистон республика партия ташкилотидан В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг токари Владимир Тўйчиевич Одиловни, Сирдарё область Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг пахтачилик бригадаси бошлиғи Тўхтахон Бозоровна Қирғизбоевани, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Рафиқ Нишонович Нишоновни, Қорақалпоғистон АССР Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхознинг шоликорлик бригадаси бошлиғи Омонгелди Орозбоевни СССР халқ депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатиш учун тавсия этиш тўғрисида таклифлар киритилди.

• КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясида

ТУРМУШНИ МЎЪТАДИЛ ЙЎЛГА СОЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг навбатдаги амалий мажлиси Арманистоннинг зилзиладан зарар кўрган районларида турмушни нормал йўлга солиш масалаларига бағишланди. 28 декабрь куни бўлган бу мажлисга СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Ю. П. Баталин раислик қилди. Офатзада районларда қолган ҳамда бу ердаги тиклаш ишларини бажаришга келган кишиларнинг нормал турмуш фаолияти учун шароит яратиб бериш мақсадида конкрет комплекс программаларни ишлаб чиқиш комиссиянинг диққат марказига қўйилган. Бу тадбирлар партия, совет ва хўжалик органларининг умумий куч-ғайратлари билан амалга оширилиши керак.

Офатзада шаҳарлар ва қишлоқ районларида энг зарур товарлар сотиш ҳозир йўлга қўйилаётгани мажлисда таъкидлаб ўтилди. Масалан, Ленинаканда 16 та озиқ-овқат, 10 та сабзавот ва 6 та саноат товарлари магазини ишлаб турибди. Ўзига-ўзи хизмат қиладиган битта магазиндагина икки кун ичида 17 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Янги йилгача шаҳарда яна неча ўнлаб дўконлар очилади.

Умумий овқатланиш системаси тикланмоқда — ҳозирнинг ўзидаёқ 70 та ана шундай корхона ишлаб турибди. Бу ерда иссиқ овқат текинга берилмоқда. Буларнинг турлари ва сифати ҳақида ижобий фикрлар билдирилмоқда.

Аммо барча ташкилотлар ҳам берилган топшириқларга зарур масъулият билан қарашаётгани йўқ. Масалан, қишлоқ районларидаги аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан аниқ-пухта ва узлуксиз таъминлаши лозим бўлган Центросоюз ҳозирча ўз зиммасидаги вазифанинг уддасидан чиқаётгани йўқ. Республика Молия министрлиги шикастланган бинолар ва иншоотларга етказилган зарарни баҳолашга масъулиятсизларча ёндашаётгани оқибатида эса тиклаш ишлари орқага сурилмоқда. Ана шу идораларнинг раҳбарларига яқин орада ишни ўнглаб олиш ва комиссияга ўз фаолияти натижаларини тақдим этиш таклиф қилинди.

СССР Давлат агросаноат комитети вакили офат зонасида қишлоқ хўжалигидаги ишлар аҳволи тўғрисида ахборот берди. У, қишлоқда ҳаёт аста-секин нормаллашиб бораётганини, экин-тикин ишларига тайёргарлик кўрилаётганини, чорвачиликдаги ишлаб чиқариш жараёнлари тикланиб, нормал давом этаётганини таъкидлади. Масалан, Степанаван районида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2 тонна кўпроқ сут соғиб олинди. Тиклаш ишларини бажариш учун қишлоқ районларига 70 та отряд етиб келди. Аммо ҳозирча қурилиш материаллари ва техника жуда етишмай турибди. Бошпанасиз қолганлар учун иссиқ муваққат уйлар ҳамон келтирилмоқда. Жабрдийдаларнинг эҳтиёжларини тезроқ қондириш мақсадида уй-жойни район марказлари орқали эмас, тўппа-тўғри қишлоқларнинг ўзига жўнатиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Мажлисда темирйўл станцияларида юк тушириш ишларини аниқ-пухта уюштириш зарурлиги таъкидланди, чунки бутун мамлакатдан келаётган халқ хўжалик юклари катта оқими тобора кўпайиб бормоқда. Белгиланган мақсад — ҳар кеча-кундузда 2 минг вагон юкни тушириб олишга ҳамон эришилгани йўқ, бу эса тиклаш ишлари суръатига салбий таъсир этиб, юк ортилган составларнинг оборотини секинлаштирмоқда. Маҳаллий аҳолининг юк тушириш ишларида қатнашиш тўғрисидаги ташаббуси зўр мамнуният билан қайд этилди.

Ҳозиргача 106.650 киши кўчирилгани, шулардан 67.244 киши Арманистондан нарига кўчириб кетилгани хабар қилинди. Ўтган кеча-кундузда 1.175 киши кўчирилди, шулардан 1.065 киши курортларга жўнаб кетди. Зилзила рўй берган зонадаги санитария-эпидемиология вазияти хатарли эмас.

(ТАСС)

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

(Бош и 1-бетда).

Қишлоқларда жами саҳни 1,6 миллион квадрат метрдан ортиқ уйлар, ишлаб чиқариш бинолари қурилади. СССР министрликлари ва идораларига 130 тадан кўпроқ саноат корхонаси, шунингдек уй-жой, социал соҳа объектларини қайта тиклаш ва қуриш топширилади.

Арманистон ССР раҳбарияти КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг зарар кўрганларга кенг миқёсда ёрдам бериш тўғрисидаги чора-тадбирларини фалокат рўй берган районларнинг аҳолиси, бутун арман халқи астойдил миннатдорчилик туйғуси билан қабул этганлиги ҳақида Сиёсий бюрога ахборот берди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Арманистондаги қутқарув ишлари қандай бораётганини таҳлил этиб ва шундан зарур хулосалар чиқариб, СССР Министрлар Советида мураккаб шароитда ҳаракат қилишга барвақт тайёргарлик кўрилишини ва барча зарур махсус муассасаларни аниқ мувофиқлаштириш ва ўзаро боғлашни таъминлайдиган ягона давлат системасини шакллантириш тўғрисида таклифлар тайёрлаш мақсадга мувофиқ деб топди. СССР Фанлар академиясига, бошқа мўътабар ташкилотларга мамлакатнинг сейсмик хизмати фаолиятини батафсил таҳлил этиш, унинг ишини яхшилаш юзасидан туб чора-тадбирларни белгилаш тавсия этилди. Умумбашарий манфаатлар нуқтаи назаридан зилзилаларни олдиндан билиш ҳамда йирик табиий офатлар ва фалокатларнинг оқибатларини бартараф этиш учун халқаро миқёсда куч-ғайратларни бирлаштириш мақсадга мувофиқ эканлиги қайд этилди.

Арманистон Компартияси Марказий Комитети билан Арманистон ССР Министрлар Советининг, СССР Фанлар академиясининг, СССР атом энергетикаси министрлигининг ва етакчи мутахассисларнинг Арманистон атом электр станцияси бундан буёнги тақдири тўғрисидаги таклифлари яқин вақт ичида кўриб чиқилиб, тегишли қарор қабул қилиниши ҳақида СССР Министрлар Советининг ахбороти эътибор учун қабул этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси фидокорлик ва меҳр-оқибат кўрсатилганлиги, қутқариш-тиклаш ишлари қатъият билан авж олдириб юборилганига муносиб баҳо бериб, шу билан бирга содир бўлган воқеадан, фавқулодда вазиятда ҳаракат қилиш соҳасида орттирилган тажрибадан чиқариб олиш зарур бўлган жиддий хулосаларга ҳам талабчанлик билан эътиборни қаратди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси бошига фожиали кунлар тушган кишиларга, бутун қардош арман халқига ҳамдардлик ва мададкорлик сўзлари билан мурожаат этиб, ўзининг меҳнатсеварлиги ва чидамлилиги билан машҳур бўлган совет Арманистонининг меҳнаткашлари бутун мамлакат билан биргаликда, халқларимизнинг умумий оиласида икки йил мобайнида шаҳар ва қишлоқларни қайтадан барпо этиб оладилар, деб қатъий ишонч билдирди. Бу иш ҳам орамиздан бевақт кетганларнинг хотирасини эслаш, ҳам бугунги ва эртанги кун ҳақидаги ғамхўрлик бўлиб қолади.

Арманистон ССРдаги зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан тузилган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг составига Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Г. Арутюнян ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Е. Шчербина қўшимча равишда киритилди.

Мажлисда фан-техника тараққиёти асосида машинасозликни илдам ривожлантириш ва уни тубдан реконструкция қилиш юзасидан илгари қабул этилган қарорларни бажаришга доир ишларнинг аҳволи кўриб чиқилди. Партия, совет ва хўжалик органлари кўрган чора-тадбирлар натижасида ишлаб чиқарилаётган машина ва асбоб-ускуналар структурасида муайян сифат ўзгаришлари рўй берганлиги, машинасозлик маҳсулотини янгилаш тезлашганлиги, ҳозирги жаҳон ютуқлари даражасидаги энг муҳим техниканинг улуши ошганлиги қайд этилди.

Шу билан бирга партиянинг машинасозликни ривожлантириш хусусидаги энг муҳим қарорлари ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган йилларида бажарилишининг ҳолатини қониқарли деб бўлмайди. Марказий идораларнинг, машинасозлик ва бошқа министрликларнинг раҳбарлари машинасозликни модернизациялаш программасининг топшириқларини амалга оширишда принципиал позицияларда турмадилар, инвестицияларнинг ҳажмларини белгилашда, замонавий техника ишлаб чиқариш, машинасозлик корхоналарини ҳамда илмий ташкилотларни қуриш ва реконструкция қилиш учун ресурслар ажратишда машинасозлик комплекси учун белгилаб қўйилган устун соҳаларга эътибор берилишини амалда таъминламадилар. Машинасозликни сифат жиҳатдан янги технология асосига кўчириш суръатлари етарли эмас. Машинасозликнинг илмий-техникавий потенциалини ривожлантириш, тадқиқотлар ва ишланмалар ҳажмларини ўстиришнинг режалаштирилган суръатлари турмуш талабларидан анча орқада қолмоқда.

Машинасозлик министрликлари, бирлашмаларининг раҳбарлари ўз фаолияти услубини КПСС XXVII съезди, XIX партия конференцияси талабларига мувофиқ қайта қуришда сусткашлик қилмоқдалар, туб иқтисодий ислоҳот бериб қўйган имкониятлардан унумли фойдаланмаяптилар.

Машинасозликни модернизациялаш программасининг алоҳида иқтисодий ва социал аҳамиятини, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдаги, экономикани интенсивлашдаги ва халқ хўжалигини қайта қуроллантиришдаги белгиловчилик ролини эътиборга олиб шу программанинг устунлигини амалда таъминлашдан ҳар қандай чекинишга йўл қўйиб бўлмаслигига эътибор қаратилди. СССР Министрлар Советининг машинасозлик бюроси, СССР Госплани, СССР Фан ва техника давлат комитети, тегишли марказий идоралар ва министрликлар содир бўлган камчиликларнинг сабабларини ўз-ўзини танқид асосида таҳлил этаётганликларини, 1989 йилнинг биринчи ярмида машинасозликни илдам ривожлантиришни ва XIII беш йилликда унинг илмий-ишлаб чиқариш потенциалини замонавий талабларга мувофиқ ҳолга келтиришни таъминлайдиган туб чора-тадбирлар программасини ишлаб чиқаётганликларини Сиёсий бюро эътибор учун қабул этди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ва маҳаллий хўжалик тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасини тайёрлаш қандай бораётганлиги тўғрисида ишчи группанинг ахборотини кўриб чиқди. Келгуси йилнинг биринчи кварталида узил-кесил тайёрланиши лозим бўлган қонун лойиҳасини умумхалқ муҳокамасига қўйиш назарда тутилади. Мажлисда расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Цянь Цичэнь билан М. С. Горбачевнинг суҳбати ва Э. А. Шеварднадзенинг музокаралари натижалари кўриб чиқилди. Иккала томоннинг куч-ғайратлари туфайли Совет—Хитой муносабатлари иккала қўшни социалистик мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни чуқурлаштириш йўлидан муттасил ривожланиб бораётганлиги қайд этилди. Визит якунлари СССР билан ХХР ўртасидаги сиёсий мулоқотда сифат жиҳатдан янги босқич бошланганидан далолат беради. Олий даражадаги Совет—Хитой учрашувини ўтказиш тўғрисида принципиал аҳдлашувга эришилди.

В. А. Медведев бошчилигидаги КПСС делегациясининг Португалия Компартияси XII съездидаги иштироки якунлари кўриб чиқилди. КПСС билан ПКП ўртасида иккала партиянинг ҳозирги замоннинг асосий муаммоларига доир фикрларининг кенг кўламдаги бирлигига асосланадиган мустаҳкам, қардошларча муносабатлар ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан қайд этилди. Португалия президенти М. Соареш билан фикрлашувларнинг ижобий характери қайд этилди, бу эса Европадаги халқаро ҳамкорликнинг муҳим элементи сифатида Совет—Португалия мулоқотини давом эттириш муҳимлигини тасдиқлади.

Мажлисда Э. А. Шеварднадзенинг Япония, Филиппин ва КХДРга визити якунлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Япония, Филиппин ва КХДРнинг олий мартабали раҳбарлари Осиё—Тинч океан регионига бевосита таалуқли бўлган Красноярск ташаббусларини ижобий баҳолаётганликлари ва М. С. Горбачевнинг БМТ Бош Ассамблеяси 43-сессиясида баён этган энг муҳим таклифларини табриклаб, кутиб олаётганликлари қайд этилди.

Токиода бўлиб ўтган суҳбатлар ва маслаҳатлашувлар чоғида СССР билан Япония халқаро вазиятни соғломлаштириш, Совет—Япония муносабатларини яхшилаш жараёнига ҳисса қўшиш ҳамда шу мақсадда сиёсий мулоқотни кенгайтириш, унинг даражасини кўтариш ниятида эканликларини равшан билдирганликлари таъкидлаб ўтилди. Совет Иттифоқининг Япония томони билан биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, Япония билан муносабатларни ривожлантириш тарихида янги боб очишга тайёрлиги тасдиқланди. Филиппин раҳбарлари билан бўлиб ўтган фикрлашувлар ва шу фикрлашувлар вақтида эришилган аҳдлашувлар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни яхшилашга, Совет—Филиппин алоқаларини янада кучайтиришга кўмаклашажаги қайд этилди.

Э. А. Шеварднадзенинг КМП Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР президенти Ким Ир Сен билан суҳбатлари ва шу мамлакатнинг бошқа раҳбарлари билан музокаралари ҳамжиҳатликни чуқурлаштирди, иккала мамлакатнинг дўстона муносабатларини янада мустаҳкамлашга, Корея ярим оролидаги, умуман Осиё—Тинч океан регионидаги кескинликни юмшатиш ва вазиятни умуман яхшилашга эришиш мақсадида ўзаро алоқаларни кучайтиришга интилаётганини намойиш этди.

БИРИНЧИ МАЖЛИС

29 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Д. Д. Берков олиб борди.

Мазкур комиссия бошқа комиссиялар қаторида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XII пленумида тузилган эди. Комиссия ўз олдига қўйган мақсад қарорлар ишлаб чиқиш ва қабул қилишда сайлаб қўйиладиган партия органлари аъзоларининг масъулиятини оширишдан, партия раҳбарлигининг коллектив методларини ривожлантиришдан, Марказий Комитет аъзолари ва аъзоликка кандидатларини, ревизия комиссияси аъзоларини агросаноат комплексини жадал ривожлантириш, Озиқ-овқат программасини ҳал этишга оид тадбирларни амалга оширишда фаол қатнашишга жалб этишдан иборат. Комиссия аграр сиёсат муаммоларини ўрганиши ва унинг асосий йўналишларини белгилаши, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига партия ташкилотлари фаолиятини яхшилаш, иш формалари ва методларини такомиллаштиришга оид таклиф ва тавсияларни ишлаб чиқиши, КПССнинг сиёсий йўл-йўриқларини рўёбга чиқариш тадбирларини амалга ошириши керак. Биринчи мажлисга ташкилий масалалар киритилди. Мажлис қатнашчилари комиссия тўғрисидаги қоидани батафсил муҳокама этиб қабул қилдилар. Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда муаммоларни ўрганиш, агросаноат комплексида ўзаро иқтисодий муносабатлар ва кадрлар сиёсатини ўзгартириш масалаларини, қишлоқни социал қайта қуриш муаммоларини, шунингдек агросаноат комплексини ривожлантиришни илмий жиҳатдан таъминловчи, илғор тажрибани пропаганда қилиш ва жорий этиш масалалари билан батафсил ва янада атрофлича шуғулланувчи тўртта группа ташкил этдилар.

Комиссия ўз ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аграр бўлимига, партия, совет органларига, жамоат ва ижодий ташкилотларга таянади. Шунинг учун ҳам биринчи мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аграр бўлими тўғрисидаги қоида, бўлим ходимларининг ўз вазифалари ҳам кўриб чиқилди, бўлимнинг 1989 йил биринчи кварталига мўлжалланган иш плани муҳокама қилинди. Шундай қоида реал бўлиб қоладики, бунда аппарат сайлаб қўйиладиган органга тазйиқ ўтказмайди, балки аксинча, сайлаб қўйиладиган орган партия аппаратидан ўзининг амалий воситаси сифатида фойдаланади.

Комиссия аъзолари иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш соҳасидаги ўз вазифаларини ҳам муҳокама қилдилар. Кундалик ишнинг конкрет формаларини белгилаб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

27 декабрь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг пландаги мажлисида енгил саноат министри Э. А. Таймазовнинг ўз оборот маблағлари сақланишини таъминлаш ҳамда хўжалик фаолиятининг пировард натижалари учун министрликка қарашли бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларининг масъулиятини ошириш юзасидан министрлик коллегиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботини тинглади. Тармоқда молиявий соғломлаштириш комплекс программаси ишлаб чиқилган бўлиб, у амал қилмоқда, маҳсулот ишлаб чиқариш ва етказиб бериш планларини бажармаётган корхоналар сони икки баравар камайди, товар-моддий бойликларнинг нормативдан ортиқча қолдиқлари 134 миллион сўмлик, банк ссудалари бўйича қарздорлик 59 миллион сўм қисқартирилди. Фойда олиш планининг бажарилиши таъминланмоқда.

Мажлисда шу билан бир қаторда қайд этиб ўтилганидек, министрлик коллегияси енгил саноатда, айниқса унинг ип газлама тармоғида молиявий-иқтисодий аҳволни мустаҳкамлашга доир тадбирлар тўла ҳажмда амалга оширилишини ҳозирча таъминламаяпти. Айрим корхоналарнинг зарар кўриб ишлашини бартараф этиш учун ҳамма иш қилинган эмас, шу йилнинг тўққиз ойи ичидагина 11 та корхона салкам 17 миллион сўмлик зарар келтирди. Қорақалпоғистон ип газлама ишлаб чиқариш бирлашмасида, Фарғона ва Бухоро тўқимачилик комбинатлари ҳамда Андижон ип газлама комбинатида ўз оборот маблағларининг етишмаслиги юқорилигича қолмоқда.

Системада хўжасизликка [illegible]ча сарф-харажатларга [illegible]арар кўришга барҳам берилмаган. Ҳали ҳам сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда, бу йил турли сабабларга кўра тўланган жарима миқдори 7,4 миллион сўмни ташкил этди. Бир қанча корхоналарда ички хўжалик ҳисоби етарлича жорий этилмаяпти, халқ истеъмоли молларининг айрим турлари мамлакатдаги ўртача кўрсаткичга қараганда икки-уч баравар кўп бракка чиқарилмоқда. Ажратилаётган капитал маблағлар чала ўзлаштирилмоқда, кейинги йилларда қурилган филиалларнинг анчасида қувватларнинг атиги учдан бир қисми ишламоқда, уларни кадрлар билан таъминлаш муаммолари ҳамон узил-кесил ҳал қилинмаган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Енгил саноат министрлигининг коллегияси вужудга келтирилган жаъми ишлаб чиқариш потенциалидан энг кўп даражада ва самарали фойдаланилишига, ўзининг бир қанча корхоналари ва бўлинмаларининг молиявий аҳволи барқарор бўлишига ҳозирча эришгани йўқ, деб топди. Министр Э. А. Таймазовга қайд этиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет чораларни амалга ошириш ва анча мустаҳкамроқ иқтисодий негизга эришишни таъминлаш топширилди. Коллегияга диққат-эътиборни мавжуд резервлардан оқилона фойдаланишга, айниқса қувватларни тўлиқ ишлатиш, қуйи бўғинларда хўжалик ҳисоби муносабатларини жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари билан иш ҳақининг ошиши ўртасидаги норматив нисбатга қатъий риоя этиш, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш резервларидан оқилона фойдаланишга қаратиш таклиф этилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига молиявий-хўжалик фаолиятининг пировард натижалари учун бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларининг масъулиятини ошириш билан бир қаторда корхоналарни кадрлар билан таъминлашда ва улар учун тегишли социал-маиший шароитларни яратишда ана шу раҳбарларга реал амалий ёрдам бериб туриш таклиф қилинди. Ўзбекистон ССР Госстройига, бошқа қурилиш идораларига енгил саноат корхоналари социал-маданий-маиший объектлар билан комплекс ҳолда ўз вақтида барпо этилиши ҳамда ишга туширилишини таъминлаш топширилди.

Мажлисда республиканинг бир қанча районларида қишлоқ хўжалик экинзорлари ва майдонларини ўлчаб чиқиш натижалари муҳокама қилинди. Министр И. С. Умаров ўтказилган иш тўғрисида маълумот бериб, шуни қайд этдики, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети ва Давлат статистика комитети республика хўжаликлари экин майдонлари тўғрисидаги ҳисоботларида чалкашликларга йўл қўйиш фактларини тугатиш учун етарлича чоралар кўришмаётир. Улар ерлардан оқилона ва самарали фойдаланиш масалаларида намоён бўлган баъзи ижобий тенденциялар билангина кифояланиб қолиб, уларни ҳисобга олишда тегишли даражадаги давлат тартибини таъминламадилар. Ҳисоб-китобда кўзбўямачилик ҳолларига барҳам бериш зарурлигига ва унинг аҳамиятига етарли баҳо берилмаяпти, ҳисобот маълумотларининг ишончлилигини ошириш учун ҳамиша ҳам конкрет чоралар кўрилаётгани йўқ.

1988 йилда текшириб чиқилган 12 районда 2,7 минг гектар пахтазор, 1,2 минг гектар шолипоя, 2,4 минг гектар сабзавот-полиз экинлари майдони яширилиб, ҳисобга олинмагани аниқланди. Совет ва қишлоқ хўжалик органлари назоратни сусайтирганликлари натижасида Андижон, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон АССРда яширилган пахтазорлар (текшириб чиқилган умумий майдонда) салмоғи, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент областларида сабзавот-полиз экинларининг ҳисобга киритилмаган майдонлари бултургига нисбатан кўпайди. Беруний, Қўшкўпир, Нарпай, Поп ва Шеробод районларида ишларнинг аҳволи айниқса кўнгилдагидек эмас, аниқланган ишкалликларнинг аксарияти мана шу районлар ҳиссасига тўғри келади. Текширилган колхоз ва совхозларда майдонлар асбоблар билан ўлчаб чиқилганида уларнинг баъзиларида суғориладиган экин майдонлари 6,9 минг гектар кўп ва баъзиларида 1,3 минг гектар кам эканлиги аниқланди.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Ержоновга, халқ депутатлари Самарқанд (А. Йўлдошев), Сурхондарё (Х. Э. Бердиев), Наманган (Б. Ж. Ҳакимов), Фарғона (Х. Мажитов), Андижон (Н. Турсунов) ва Тошкент (Н. И. Гусаков) область ижроия комитетларининг раҳбарларига колхоз ва совхозларда экин майдонларини ҳисобга олиш ҳамда уларга доир ҳисоботлар ҳамон бузилаётганлигини кўрсатиб ўтди. Уларга кўзбўямачилик ва давлатни алдаш фактларига йўл қўяётган мансабдор шахсларга нисбатан маънавий, иқтисодий ва маъмурий таъсир ўтказиш чораларидан қатъий равишда фойдаланиб, бу ишда давлат тартибини ўрнатиш юзасидан амалий ишларни кучайтириш топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, Хоразм, Самарқанд, Сурхондарё ва Наманган область ижроия комитетларига халқ депутатлари Беруний (Б. Есчонов), Қўшкўпир (С. Салаева), Нарпай (Б. Улфатов), Шеробод (Х. Пайғамов) ва Поп (А. Маҳкамов) район Советлари ижроия комитетлари раҳбарларининг ҳамда бошқа мансабдор шахсларнинг қишлоқ хўжалик экинзорларига доир ҳисоботда давлат тартибини ўрнатиш борасидаги қониқарсиз ишлари учун жавобгарликлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш таклиф қилинди. 1988 йилда қишлоқ хўжалик экинзорларини асбоблар ёрдамида ўлчаб чиқиш якунларига оид материаллар Ўзбекистон ССР Прокуратураси органларига юборилганлиги уқтирилди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига, «Узсортсемовощ» бирлашмасига, республика Давлат статистика комитетига экиш планларини бажаришдаги салбий холатларни, қўшиб ёзишларни ҳамда республиканинг барча хўжаликларида экин майдонларига доир ҳисоботларнинг бузилишини тугатиш юзасидан қўшимча чоралар кўриш топширилди.

Мажлисда республикада илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш аҳволи ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини янада ривожлантириш чора-тадбирлари ҳам кўриб чиқилди. Раҳбар органларнинг алмашлаб экишни жорий этиш ва ўзлаштириш борасидаги қарорлари қандай рўёбга чиқарилаётганлиги тўғрисида Бухоро область ижроия комитетининг ҳисоботи ижрони контрол қилиш тариқасида тингланди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети меҳнат коллективларининг, истиқомат жойларидаги гражданларнинг, маҳаллий партия комитетлари ва совет органларининг таклифига мувофиқ, Оскол электрометаллургия комбинатига, «Жанубий машинасозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасига, Новороссийск цемент комбинатига, Молдавия ССР Оргеев районидаги «Вяцаноуэ» колхозига, Днепропетровск металлургия институтига, Ўқув танк дивизиясига, Днепродзержинск шаҳридаги 1-ўрта мактабга ҳамда Киев ва Днепропетровск шаҳарларидаги майдонларга, денгиз пассажир кемасига, В. М. Ломоносов номли Москва давлат университети студентлари учун стипендияга берилган Л. И. Брежнев номини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Днепродзержинск шаҳридаги Завод районининг номи тикланди. Олдин қабул қилинган қарорнинг Днепр металлургия заводида, Днепродзержинск индустриал институтининг биносида ва Москва шаҳар Кутузов проспектидаги 26-уйда хотира лавҳалари ўрнатишга доир қисми ҳам бекор қилинди.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети меҳнат коллективларининг, истиқомат жойларидаги гражданларнинг, маҳаллий партия комитетлари ва совет органларининг таклифига мувофиқ, дон комбайнлари ишлаб чиқарадиган Красноярск ишлаб чиқариш бирлашмасига, Кишиневдаги «Волна» ишлаб чиқариш бирлашмасига, Қозоғистон ССР Толдиқўрғон областидаги совхозга, Пенза шаҳридаги пионерлар саройига, Москва, Красноярск ва Кишинёв шаҳарларининг кўчаларига, Қизил Байроқ орденли шарқий чегара округининг «Хоргос» чегара заставасига, Красноярск давлат университети студентлари учун стипендияга, И. Крянгэ номли Кишинев давлат педагогика институтига ва Пенза политехника институтига берилган К. У. Черненко номини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Красноярск ўлкасидаги Шарипово шаҳри ҳамда Молдавия ССРдаги Шолданешт районининг номлари тикланди. Олдин қабул қилинган қарорнинг чегара заставаларидан биридаги бинога ва Москва шаҳридаги Большая Бронная кўчасидаги 19-уйга ёдгорлик лавҳалари ўрнатишга доир қисми ҳам бекор қилинди.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

АШХОБОД. Туркманистондаги Мурғоб воҳасининг жанубида жойлашган Работ Кошон ясси тоғ ерлари суғорма деҳқончилик зонасига айланмоқда. «Мургабремводстрой» бирлашмаси мелиораторлари Новҳан канали бошида қурган катта насос станцияси ҳайдаладиган ерларнинг сув билан таъминланишини яхшилаш ва Тахтабозор райони территориясида уч минг гектар қўриқ ерга сув чиқаришга ёрдам берди. Янги объект фойдаланишга топширилгач, каналлардан анча кўп сув оқадиган бўлди, бу эса эскитдан суғориб келинган ерларда пахта етиштиришни кўпайтириш, янги ўзлаштирилган ерларда эса сабзавот ва полиз экинлари етиштириш имконини беради.

* * *

ЛЬВОВ. Областлараро «Львовптицепром» трестида саноат негизида парранда боқиш учун зарур қуруқ сутнинг ўрнини босадиган бошқа компонент топдилар. Бунинг учун бу ерда қушхона чиқитларини Украина ССР ғарбий районлари деҳқончилик ва чорвачилик илмий тадқиқот институти олимлари ишлаб чиққан рецепт асосида цеолит ва бошқа минерал моддалар билан бойитиб шу чиқитлардан фойдалана бошладилар. Дрогобичи паррандачилик фабрикасида омухта емга оз миқдорда аралаштирилган ана шундай кукун товуқларнинг тухум қилишини деярли учдан бир баравар кўпайтирди. Гўшт учун етиштириладиган товуқлар ҳам тез ўса бошлади. Жўжаларнинг касалликка чалиниши кескин камайди. Бундан ташқари, турли янги қўшимчалардан фойдаланиш Львов области паррандабоқарларига паррандаларни боқиш таннархини деярли учдан бир баравар камайтириш имконини берди. Бу Украинадаги энг яхши натижадир.

(ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ҲУРМАТ ОРДЕНИ СТАТУТИНИ ВА УНИНГ ТАСВИРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Ҳурмат Белгиси» орденининг номи Ҳурмат ордени деб ўзгартирилиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. Ҳурмат ордени статути тасдиқлансин.
2. Ҳурмат ордени тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
М. ГОРБАЧЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1988 йил 28 декабрь.

ҲУРМАТ ОРДЕНИ СТАТУТИ

1. Ҳурмат ордени ишлаб чиқариш, илмий тадқиқот, социал-маданий соҳаларда ва бошқа ижтимоий фойдали фаолиятда катта муваффақиятларга эришган СССР гражданларини мукофотлаш учун таъсис этилган.

2. Ҳурмат ордени билан:

юксак меҳнат унумдорлигига, маҳсулот сифатини анча яхшилашга, уни тайёрлашга сарфланадиган материал харажатларни ва меҳнат сарфини камайтиришга, ишлаб чиқаришни юксак самарадорлик билан ишлашини таъминлашга эришганлик учун;

илғор техника, прогрессив технология жараёнлари, муҳим ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари, меҳнатни ташкил этишнинг катта иқтисодий ва социал самара берадиган форма ва методларини ишлаб чиққанлик ва жорий этганлик учун;

қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришда, уй-жой қурилиши, хизмат соҳасида эришган юксак натижалари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, физкультура ва спортни ривожлантиришга, бошқа социал вазифаларни ҳал этишга катта ҳисса қўшганлик учун;

илмий-тадқиқот фаолиятига, фундаментал ва амалий фанларни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлик учун;

совет маданияти, адабиёти, санъати соҳасидаги ютуқлар, юксак малакали кадрларни тайёрлашдаги, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдаги муваффақиятларга эришганлик учун;

мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги хизматлар учун;

самарали давлат ва ижтимоий фаолияти учун;

СССР билан бошқа давлатлар ўртасидаги иқтисодий, илмий-техникавий, маданий ва бошқа алоқаларни ривожлантиришдаги хизматлар учун мукофотланадилар.

3. Ҳурмат ордени кўкракнинг чап томонига ва СССРнинг бошқа орденлари бўлган тақдирда Халқлар Дўстлиги орденидан сўнг тақилади.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

ҲУРМАТ ОРДЕНИНИНГ ТАСВИРИ

Ҳурмат ордени овал шаклида бўлиб, атрофи эман шоҳлари билан безатилган. Унинг марказида ишчи эркак ва аёл тасвирланган бўлиб, уларнинг чап ва ўнг томонларига «Пролетарии всех стран, соединяйтесь!» сўзлари ёзилган байроқлар симметрик равишда жойлаштирилган. Орденнинг юқори қисмида беш қиррали юлдуз, унинг остида байроқлар фонида «СССР» деган қабариқ ёзув, қуйи қисмида ўроқ ва болғанинг қабариқ тасвирлари ҳамда дафна шохлари жойлашган. Байроқлар ва юлдуз ёқутсимон қизил рангга бўялган ва зарҳал ҳошия билан ўралган. Байроқлар дастаси, ўроқ ва болға ҳамда ёзувларга тилла суви югуртирилган. Орденнинг дафна ва эман шохлари, пастки қисми ҳамда фони оксидланган. Ҳурмат ордени кумушдан тайёрланади. Унинг бўйи 46 мм, эни 32,5 мм. Орден тешигига ҳалқа ўтказилиб, беш қиррали колодкага туташтирилади. Бу колодка товаланадиган қалин алвон шойи лента билан қопланган бўлиб, четларига икки қатор зарғалдоқ чизиқ тортилган. Лентанинг эни 24 миллиметр, чизиқларининг эни 3,5 миллиметрдир.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИ СТАТУТИ ВА УНИНГ ТАСВИРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени статути тасдиқлансин.
2. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» орденининг тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
М. ГОРБАЧЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1988 йил 28 декабрь.

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИНИНГ СТАТУТИ

1. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени одамларни қутқариш, жамоат тартибини ва социалистик мулкни сақлаш чоғида, жиноятчиликка, табиий офатларга қарши курашда ва бошқа фавқулодда вазиятда жасорат ва мардлик кўрсатганлиги учун СССР гражданларини мукофотлаш учун таъсис этилган.

2. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени билан:

одамларни қутқариш, уларнинг ҳаётига жиноий қасд қилиш чоғида кўрсатилган мардлик учун;

жамоат тартибини сақлашда, социалистик мулкни қўриқлашда, жиноятчиларни қўлга олиш ва жиноий группаларни фош этиш чоғида хавф-хатар кучайган шароитда кўрсатилган жасурлик учун;

табиий офат, ёнғин, авария, фалокатлар вақтида ҳамда бошқа фавқулодда вазиятда ёки уларнинг оқибатларини тугатиш вақтида кўрсатилган мардлик ва қатъият учун, бу мардлик ва қатъият натижасида одамларнинг ҳаёти ва сиҳат-саломатлигига хавф-хатар бартараф этилганда ёки катта моддий ва маънавий бойликлар сақлаб қолинганда;

ҳаётини хавф остига қўйиб, гражданлик ёки хизмат бурчини бажариш чоғида қилинган бошқа фидокорона ҳаракатлар учун мукофотланадилар.

3. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени кўкракнинг чап томонига тақилади ва СССРнинг бошқа орденлари бўлган тақдирда Ҳурмат орденидан кейин.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИНИНГ ТАСВИРИ

«Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени бироз бўртиб чиққан беш қиррали юлдуздан иборат бўлиб, унинг сатҳи таралиб турган нурлар тарзида ясалган. Юлдузнинг ўтмас бурчаклари оралиғида чап томонида эман, ўнг томонида эса дафна шоҳлари жойлаштирилган бўлиб, бу шоҳлар юлдузнинг пастида туташади.

Юлдузнинг марказида қалқон тасвирланган, унинг ўртаси бироз бўртган овал шаклида бўлиб, ҳошия билан ўралган. Қалқоннинг юқори қисмида ўроқ ва болға акс эттирилган беш қиррали юлдузча жойлаштирилган. Унинг остида «За личное мужество» сўзлари бўрттириб ёзилган. Қалқоннинг пастки қисмида «СССР» деб ёзилган бўрттирилган лента бор.

Нур таратаётган беш қиррали юлдуз, ўроқ ва болға ҳамда ёзувларга олтин суви югуртирилган. Юлдузча ва лента ёқутсимон қизил эмаль билан қопланган ва олтин суви югуртирилган ҳошия билан ўралган. Қалқоннинг четлари оқ эмаль билан қопланган, унинг ички ва ташқи ҳошияларига олтин суви югуртирилган. Эман ва дафна шоҳлари ва қалқоннинг ўртаси оксидланган.

«Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени кумушдан ясалади. Орденнинг ҳажми нур таратаётган юлдузнинг бир-бирига қарши қирралари оралиғида 45 миллиметр.

Орден тешигига халқа ўтказилиб, беш қиррали колодкага туташтирилади. Бу колодка товланадиган қалин алвон шойи лента билан қопланган бўлиб, четларига уч қатор оқ чизиқ тортилган. Лентанинг эни 24 миллиметр, чизиқларнинг эни 1 миллиметрдан.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

СССР Министрлар Советининг
ҚАРОРИ
1988 йил 29 декабрь
«СССРда кооперация тўғрисида»ги СССР Қонунига мувофиқ кооперативлар фаолияти айрим турларини тартибга солиш тўғрисида

«СССРда кооперация тўғрисида»ги СССР Қонунининг кооперативлар фаолиятининг мумкин бўлган турларини тартибга солувчи 3 ва 54-моддаларига мувофиқ, СССР Министрлар Совети қарор қилади:

1. Кооперативлар 1-иловада кўзда тутилган фаолият турлари билан шуғулланишга ҳақли эмас, деб белгилаб қўйилсин.

2. 2-иловага мувофиқ фаолиятнинг турлари асосий фаолият ҳисобланган корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан тузиладиган шартнома асосидагина кооперативлар шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари белгилаб қўйилсин. Шартномаларда фаолият турларини амалга ошириш тартиби, кооперативларнинг корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан ташкилий ва иқтисодий ўзаро муносабатлари кўзда тутилади.

СССР Юстиция министрлиги манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда кооперативлар ўз фаолиятини амалга ошириш учун асос сифатида шартнома тузадиган корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг кооперативлар фаолиятини контроль қилиш тартиби ва формалари, шунингдек мазкур шартномаларни тузган кооперативлар билан муносабатларнинг белгиланган тартибини тегишлича бажариш учун корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг масъулияти тўғрисида таклифларни икки ой муддат ичида тайёрлаб, СССР Министрлар Советига тақдим этсин.

3. Халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари кооперативлар амалдаги қонунларга мувофиқ жиноий ёки маъмурий жавобгарликка тортиладиган фаолият билан, шунингдек кооператив уставида кўзда тутилган предмети ва мақсадларига мос келмайдиган фаолият билан шуғулланишига йўл қўймасинлар. 1989 йилнинг 1 февралига қадар кооперативларнинг фаолияти мазкур қарорга мувофиқлаштирилсин.

4. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари маҳаллий шароитлардан келиб чиқиб, зарур бўлиб қолган тақдирда кооперативлар шуғулланишга ҳақли бўлмаган ёки корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан тузиладиган шартномалар асосидагина шуғуллана оладиган фаолиятнинг (мазкур қарорда кўзда тутилганларидан ташқари) бошқа турларини белгилаб берадилар.

СССР Министрлар Советининг раиси
Н. РИЖКОВ.

СССР Министрлар Советининг ишлар бошқарувчиси
М. СМИРТЮКОВ.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ 1988 ЙИЛ 29 ДЕКАБРДАГИ ҚАРОРИГА 1-ИЛОВА
КООПЕРАТИВЛАРНИНГ ШУҒУЛЛАНИШЛАРИГА ҲАҚҚИ БЎЛМАГАН ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИ
РЎЙХАТИ

Ҳар қандай қурол турларини, ўқ дориларни, портловчи моддаларни, пиротехника буюмларини тайёрлаш, шунингдек ҳар қандай қурол турларини ремонт қилиш; каратэга ва тегишли органларнинг рухсати талаб қилинадиган бошқа кураш турларига ўргатиш. Пармалаш-портлатиш ишларини олиб бориш.

Наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган ва заҳарли моддаларни тайёрлаш ҳамда сотиш.

Таркибида наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган ва заҳарли моддалар бўлган ўсимликларни экиш, етиштириш ҳамда сотиш.

Онкология беморларини даволаш; юқумли касалликларга, шу жумладан таносил ва юқумли тери касалликларига чалинган беморларни даволаш; гиёвандликни даволаш; хасталиги туфайли шошилинч равишда касалхонага ётқизишга муҳтож руҳий касалларни даволаш; руҳий саломатликнинг аҳволи тўғрисидаги хулосаларни қўлга бериш; ҳомиладор аёлларни кўрикдан ўтказиб туриш ва даволаш; тадқиқот ва даволашнинг инвазив усуллари; жарроҳлик аралашуви, шу жумладан абортлар; гражданларни декретга чиқиш даврида ва дастлабки тарзда кўрикдан ўтказиш ҳамда тадқиқ этиш каби медицина ёрдами кўрсатиш.

Дори-дармонлар тайёрлаш ва сотиш.

Атроф муҳитда химиявий моддаларнинг гигиеник нормативларини белгилаш борасидаги фаолият.

Вино-арақ маҳсулотларини ишлаб чиқариш. Қиморхоналарни ташкил этиш ва сақлаш, шунингдек қимор ўйинларини уюштириш, спорт мусобақалари ва бошқа мусобақаларда довлар олиш.

Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан буюмлар ёки шундай материаллар қўлланиладиган буюмлар тайёрлаш, кўплаб сотиб олиш, сотиш (жумладан, қимматбаҳо металлардан тиш протезлари тайёрлаш).

Санитария талабларига мос келмайдиган шароитларда умумий овқатланиш маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиш, шунингдек санитария нормалари ва қоидаларида тақиқланган озиқ-овқат қўшимчаларини қўллаш.

Умумий таълим мактабларини ташкил этиш.

Фан, адабиёт ва санъат асарларини босиб чиқариш соҳасидагиноширлик фаолияти.

Кино ва видео маҳсулотларини ишлаб чиқариш, кино ва видео маҳсулотларни айирбошлаш, ижарага бериш ва оммавий равишда намойиш қилишни ташкил этиш, шунингдек у билан боғлиқ ташқи иқтисодий фаолият.

Кинофильмларнинг, фильмлар ва программаларнинг нусхаларининг видеоленталарда кўпайтириш ва шу билан боғлиқ барча фаолият турлари.

Мамлакат ягона автоматлаштирилган алоқа системаси техникавий воситаларига ҳамда телевизион кўрсатув ва радио ҳамда сим орқали эшиттириш воситаларига хизмат қилиш. Орден ва медаллар, муҳрлар ва штамплар тайёрлаш. Чет эл нақд валютаси билан барча турдаги операцияларни амалга ошириш. Чет эл гражданларига тегишли товарларни комиссияга қабул қилиш ва сотиб олиш.

Ватанимиз ҳамда чет эл корхоналари ва ташкилотларининг рўйхатга олинган товар белгилари билан фирма номларини уларнинг рухсатисиз тайёрлаш ҳамда фойдаланиш. Ломбардларни ташкил этиш.

Лотереялар уюштириш ва ўтказиш.

Иконалар, черков ашёлари билан диний нишонлар ҳамда белгиларни тайёрлаш ва таъмирлаш; шам тайёрлаш (декоратив шамдан ташқари).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ 1988 ЙИЛ 29 ДЕКАБРДАГИ ҚАРОРИГА 2-ИЛОВА
КООПЕРАТИВЛАР КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАР БИЛАН ТУЗИЛАДИГАН ШАРТНОМАЛАР АСОСИДАГИНА ШУҒУЛЛАНИШГА ҲАҚЛИ БЎЛГАН ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИНИНГ (БУ ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИ УЛАР УЧУН АСОСИЙДИР)
РЎЙХАТИ

Ярим қимматбаҳо тошлар ва каҳрабодан буюмлар ёки шундай материаллар қўлланилган буюмларни тайёрлаш, қайта ишлаш ҳамда ремонт қилиш, шунингдек қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлардан тайёрланган буюмларни, ёхуд шундай материаллар қўлланилган буюмларни қайта ишлаш ҳамда ремонт қилиш. Таркибида қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган иккиламчи ресурслар ҳамда чиқитларни тайёрлаш ва қайта ишлаш. Медицина ёрдами бериш (1-иловада белгиланган ёрдам турлари бундан мустасно).

Болалар, ўсмирлар ва ёшларнинг соғломлаштириш лагерлари ҳамда бошқа лагерларини ташкил этиш. Парфюмерия ва косметика буюмларини, рўзғор химияси товарларини тайёрлаш.

Ноширлик фаолияти ҳуқуқи берилган ташкилотларга редакция-нашриёт ишлари хизмати кўрсатиш, шу жумладан босма маҳсулот нусхасини кўпайтириш ва реклама-ахборот нашрларини чиқариш; бланклар, ёрлиқлар, таомномалар, инструкциялар ва оқ қоғоз товарларни босмадан чиқариш.

Пулли концертлар, дискотекалар, ижодий учрашувлар, ўйин-кулги программаларини ташкил қилиш ва ўтказиш. Нусха кўпайтирувчи ва кўчирувчи аппаратлар тайёрлаш. Грампластинкалар, магнит ёзувлар ҳамда бошқа турдаги ёзувларни тайёрлаш, нусхасини кўпайтириш ва сотиш; босма маҳсулотни сотиш.

Лекция фаолияти.

Чет эл туризмини ташкил этишга кўмаклашиш.

Ўзбекистон ССР Олий судининг пленуми

1988 йил 27—28 декабрда Ўзбекистон ССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлди.

Пленум Ўзбекистон ССР Олий судининг «Ўзбекистон ССР Олий суди фаолияти тўғрисида» Ўзбекистон ССР Олий Советининг қарорини бажариш борасидаги тадбирларини маъқуллади.

Наркотик моддаларни ўғирлаш, шунингдек наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган моддаларни қонунга хилоф равишда тайёрлаш, тарқатиш ҳамда шулар билан боғлиқ бошқа ғайриҳуқуқий ҳаракатлар тўғрисидаги ишлар юзасидан суд практикаси ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Пленум наркотик моддалар билан боғлиқ жиноятлар республикада ёйилганлигини қайд этиб ўтди. Балоғатга етмаганлар орасида гиёвандлик ва заҳарвандлик тарқалаётганлиги айниқса ташвиш уйғотмоқда. Гиёвандлик замирида кўпгина жиноятлар, шу жумладан оғир жиноятлар ҳам қилинмоқда, одамларнинг соғлиғига путур етказилмоқда, оилалар бузилмоқда.

Пленум гиёвандликка қарши курашни кучайтириш мақсадида судлар зиммасига ҳар бир ишни кўриб чиқиш чоғида тергов органлари наркотик моддаларни сотиб олиш манбаларини ҳамда уларни сотиш йўлларини аниқлаш борасида имкони бўлган ҳамма чораларни кўрган ёки кўрмаганликларини текшириб чиқиш мажбуриятини юклди.

Гиёвандлар фойдаланаётган моддалар сони кескин кўпайганлиги муносабати билан судларнинг эътибори шунга жалб қилиндики, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги наркотик моддаларни контроль қилиш доимий комитети наркотик моддалар ва наркотик даволаш воситалари рўйхатига қўшган барча дори-дармонлар ва моддаларни, таркибида наркотик модда бўлган ўсимликларни ёки шундай ўсимликларнинг бир қисмини наркотик моддалар қаторига қўшиш керак.

Наркотик моддаларни сотиб олиш деганда, уларни ҳар қандай усуллар билан қўлга киритишни: шундай моддаларни харид қилиш, совғага ёки қарзга олиш, қарзни тўлаш учун бериш, топиб олинганини ўзлаштириш, ёввойи ҳолда ўсадиган каноп ва кўкнорини, таркибида наркотик моддаси бўлган қўриқланмаётган экинларнинг қолдиқларини йиғиб олиш йўли билан қўлга киритишни англаш зарурлиги тушунтириб берилди. Бунда айбдор киши сотиб олинган моддалар наркотик моддалар эканлигини олдиндан билган бўлиши шарт. Шунга мувофиқ равишда наркотик моддаларни сотишнигина эмас, шу билан бирга уларни бошқа кишиларга совға қилишни, айирбошлашни, қарзни узиш учун ҳамда қарзга беришни ва ҳоказоларни наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда сотиш деб, истеъмол учун наркотик моддалар олинган ҳар қандай хатти-ҳаракатларни, шунингдек таркибида наркотик моддаларни ошириш ва унинг наркотик самарасини кучайтириш мақсадида уларни қайта ишлаш ҳамда бегона аралашмалардан тозалашни эса наркотик моддалар тайёрлаш деб тушуниш зарурлиги ҳам изоҳлаб берилди.

Қалбаки рецептлар билан дорихоналардан ёки даволаш муассасаларидан наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда сотиб олувчи шахсларнинг хатти-ҳаракати бирга қўшилиб, наркотик моддаларни ғайриқонуний равишда сотиб олиш ва ҳужжатларни қалбакилаштириш деб таърифланиши керак.

Қалбаки рецептлар билан наркотик моддаларни бериб юборган тегишли муассасалар ходимларининг хатти-ҳаракатлари уларнинг айбига қараб —жўрттага ёки эҳтиётсизлик қилганлиги оқибатида наркотикларни қонунга хилоф равишда сотиш ёхуд наркотик моддаларни бериш қоидаларини бузиш, деб таърифланиши керак. Пул эвазига наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда бериб юборган мансабдор шахслар пора олганлик учун ҳам жавоб беришлари лозим.

Пленум уй-жой ҳақидаги қонунларнинг судлар томонидан қўлланилиши тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессиясида қабул қилинган уй-жой қурилиши комплекс программасини уй-жойлардан оқилона фойдаланмай, шаҳарлар ва районларда уй-жойларни тақсимлаш чоғида адолат ҳамда ошкоралик принципларига риоя этмай туриб, самарали равишда амалга ошириб бўлмайди.

Пленум қарор қабул қилиб, унда уй-жой бериш навбати бузилганлиги, турар жой майдони нормаси анча ошириб юборилганлиги муносабати билан ордерларни ҳақиқий эмас, деб топиш, турар жой биносини алмаштириш, турар жой биносини ижарага олиш, ижарага топшириш шартномасини ўзгартириш борасидаги низоли масалаларни тушунтириб берди.

Конкрет суд ишлари юзасидан протестлар кўриб чиқилди.

АГРОСАНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИЖАРАЧИЛАРНИНГ УЗ РЕЖАСИ

«Кооператор» — консерва заводига ана шундай янги ном берилди. Мазкур корхона коллективи бу заводни Термиздаги «Намуна» колхозидан ўн йилга ижарага олди.

Кооператив раиси — заводнинг аввалги директори Н. Исматов янги йилда албатта фойда олинади, деган ишончни билдирди. Бу ерда Тольятти ва Киров, Удмуртия шаҳарлари ва қишлоқларига консерва маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан шартномалар тузилди. Маҳсулотнинг анча қисми Термиз ва Шеробод, Сурхондарёнинг бошқа шаҳарларида очиладиган магазинлар ва дўкончаларда сотилади.

Келаси йилда бу ерда ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш учун компот тайёрланадиган янги цех ишга туширилади. Анор шарбати чиқарилади, кесилган лимонлар шакар билан аралаштириб харидорларга етказиб берилади. Ижарачилар бунинг ҳисобидан қайта ишлаш мавсумини бир неча ой узайтиришни режалаштирмоқдалар. Шунда қарийб йил бўйи маҳсулот ишлаб чиқариладиган бўлади.

Хўжалик ҳисоби ижарачиларни меҳнатни ташкил этишга бошқача назар ташлашга мажбур қилди. Чунончи, ишлаб чиқаришни кенгайтириш режалаштирилаётганига қарамай, бу ерда ишловчилар сони аввалгига нисбатан 25 процент кам бўлади.

* * *

ҲАР БИР ГРАММ ҲИСОБДА

Молбоқар З. Турдиалиев, чўчқабоқар И. Мальковский, сут соғувчилар Х. Султонова ва С. Абдураҳмонова ҳозирнинг ўзидаёқ янги йилни кутиб олдилар. Боёвут районидаги Пушкин номли совхозда меҳнат қилаётган бу илғорлар 1989 йил ҳисобига маҳсулот топширишмоқда.

Хўжалик чорвадорлари қишловга яхши тайёрланишди. Кўнгилдагидек жиҳозланган иккита озуқа цехида механизмларнинг овози тинмайди, бу ер одамлар билан гавжум. Қишга уч минг тонна силос, икки минг тоннадан кўпроқ пичан, бир ярим минг тоннадан сенаж ва илдиз мевалар тайёрлаб қўйилган. Демак, чорва молларини бутун қиш давомида бемалол боқиш мумкин.

Товар сут фермаси меҳнаткашлари гўшт, сут, тухум тайёрлаш йиллик топшириқларини ҳам уддаладилар. Эгасизликни тугатишга ва қатъий ҳисоб-китоб олиб боришга мажбур этган пудрат усулидаги ўзаро муносабатлар натижасида исрофгарчиликларга ва ресурсларни ўйламай сарфлашга хотима берилди.

(ЎзТАГ).

КОТТЕЖЛАР ХЎЖАЛИК УСУЛИДА ҚУРИЛМОҚДА

«Кинап» заводида уй-жой программасини пудратчиларсиз — ўз кучлари билан амалга оширишга қарор бердилар. Заводнинг қурувчилар группаси бошқармага айлантирилиб, одамлар механизмлар ва ресурслар билан таъминланди. Самарқанд шаҳар ижроия комитети қурилиш учун ер ажратиб берди. У ерда қурувчилар бешта 4 квартирали икки қаватли коттежлар қура бошладилар. Коттеж панелларини «Самаркандводстройиндустрия» трестининг уйсозлик комбинати етказиб беради ва қурувчилар панелларни фақат монтаж қиладилар.

— Биз қурилиш ишларини ўз зиммамизга олишга журъат қилдик, — дейди завод касаба союз комитетининг раиси Я. Маҳмудов. — Ҳали кўпгина муаммолар ҳал этилмаган. Масалан, сантехникани қаердан олиш кераклигини ҳали билмаймиз. Бироқ ҳамма ишнинг уддасидан чиқамиз, деб умид қиляпмиз. Ҳозир пойдевор учун котлован қазияпмиз.

Турмушнинг ўзи муаммоларни ҳал этишнинг янги йўлларини қидириб топишга мажбур этди. «Кинап» заводи ходимларидан 300 киши квартира олиш учун навбатда турибди. Шаҳар ижроия комитети уйлар қурилишида пайчилик асосида қатнашаётганлигимиз учун уй-жой бериб, кооператив қурилишни ривожлантираётган бўлса-да, навбатда турувчилар камаймаяпти. Кооператив қурилишда қатнашиш йўли билан ҳам ўнлаб квартира олаяпмиз.

Завод социал-маданий-маиший объектларни қуришга мўлжалланган анчагина маблағга эга. Аммо давлат қурилиш трестлари бу маблағларни жуда секинлик билан ўзлаштирмоқдалар. Шунинг учун ҳам бизга хўжалик услуби асқотди.

Ҳар ҳафта шанба сонида

МЎЙЧИНАК

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими **Аббос МУҲИДДИН** таҳрири остида

ЛОҚАЙДЛИК ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА

Бировлар бунёд қилади, баъзилар барбод этади, деган нақл ўринли экан. Яккабоғликлар бунга иқрор бўлишди. Аммо райондаги айрим раҳбарлар буни хаёлларига ҳам келтирмай, тараллабедод қилиб юришган эди. Мева топшириш плани бажарилмай қолиши уларни безовта қилиб қўйди. Район бўйича 7.830 тонна ўрнига аранг 6.363 тонна мева топширилди. Катта-катта токзор ва боғлар маскани бўлган «Яккабоғ» совхозида 4.000 тонна ўрнига 3.811 тонна, «Коммунист» совхозида эса 1.700 ўрнига 1.222 тонна мева тайёрланди, холос. Чунки қозонда бўлса чўмичга чиқади-да.

Райoннинг номи Яккабоғ-у уни минг боғ деса арзирди. Ёмоннинг балоси юқди дегандек, турғунлик йилларидаги лоқайдлик, қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик каби иллатларининг касри боғдорчиликка ҳам таъсир этмай қолмади. Тўғриси, мутасаддиларнинг бепарволиги, кўр-кўрона ижрочилиги туфайли кўп боғ-роғлар, токзорлар йўқ бўлиб кетди. Тоғ зоналаридан пахтазорларга қўшиш туфайли 13,5 минг гектар ердаги мевазорлар пайҳон қилинди. Қарабсизки, қадимгидек ботмон-ботмон, тонна-тонна узум, майиз, ёнғоқ, туршак, жийда каби тансиқ мевалар камайиб кетди. Ажойиб боғлар қандай «ғойиб бўлгани»ни эса дангал айтишолмайди.

Озиқ-овқат программаси туб социал иқтисодий масала деб аталмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг август ойидаги пленумида аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш кечиктириб бўлмайдиган долзарб масала қилиб қўйилди. Яккабоғ район Совети ижроия комитетидаги (раиси И. Файзиев) ўртоқлар бундан тегишли хулоса чиқариб, йўқолган боғлар ўрнини тўлдириш ҳақида ўйлашаётганмикин? Наҳотки лоқайдлик қурғур шунга ҳам йўл бермаётган бўлса!

Ш. МАҲМУДОВ.

Яккабоғ райони.

ҚУВУР БОЗОРИ ҚАЕРДА?

Деҳқон бува бир суҳбатда айтгандилар: «Ёлғон деган нарса сомон эмаски еган одамнинг бўғзига тиқилса», Ўйлаб кўрсак, бу гап ўроқдан ҳам тўғри экан. Эҳ-ҳа, ёлғонни ямламай ютиб, кекириб, керилиб юрганлар йўқ дейсизми? Масалан, газетага «Кичкинтойларга ҳурмат шуми?» сарлавҳали хабар юборгандик. Шунга халқ депутатлари Хўжаобод район Совети ижроия комитети раисининг муовини Р. Ориповдан худди филнинг қулоғидек жавоб келди.

«8-сонли болалар боғчасини оталиққа олган «Ленинизм» колхози боғчага газопровод ўтказишда амалий ёрдам беришни бошлаб юборган».

Афсуски бу — ғирт ёлғон, гўё хархаша қилиб турган болани ширин ваъда билан чалғитишнинг ўзгинаси. Чунки боғчада ҳеч қандай иш бошланган эмас. Бундан сўз очган тарбиячиларга колхоз раиси Аҳмедов: «150 метр қувур топсангизлар газопровод линиясини улатиб бераман», — депти, холос.

Қимматли «Мўйчинак»! Бепарволик, сансалорлик бундан ортиқ бўладими? Наҳотки тарбиячилар қувур топишлари керак? Хўш, унинг бозори қаерда ўзи?

У. РЕЖАПОВ,
Р. СУЛТОНОВ.
Андижон области.

ЗИММАДАГИ ЮК

Қуруқ гап қулоққа юк, дейишса ҳайрон бўлардик. Билсак юкгина эмас, дардисарнинг ўзгинаси экан.

Тўғриси бундай: 1984 йилда кўп болали, Қаҳрамон оналар Сойкечар қишлоғида боғча қуриб беришни талаб қилишган эди; шундан кейин «Дўстлик байроғи» газетасида халқ депутатлари Нурота район Совети ижроия комитетининг жавоби берилди. Унда шундай гаплар бор:

«Нурота район Совети ижроия комитети Чуя қишлоқ Советига қарашли Сойкечар қишлоғида... текшириш ўтказди. Унда баён этилган барча фактлар тўлиқ тасдиқланди...

Сойкечар қишлоғида болалар боғчаси қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқ ва у 1984 йил амалга ошириладиган қурилишлар планида ҳам кўрсатилмаган.

Район Совети ижроия комитети 1985 йилда болалар боғчаси қуришни бошлаб юбориш ҳақида лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлашни совхоз дирекцияси ва қишлоқ Совети ижроия комитети зиммасига юклаган.

А. ҚОДИРОВ,
Нурота район Совети ижроия комитети раиси».

Ҳурматли «Мўйчинак»! Бу гапларнинг поёнига етолмай бошимиз қотиб қолди. Совхоз маъмурияти ва қишлоқ Совети ижроия комитети зиммаларига ана шу юк юкланганига ҳам тўрт йилдан ошибди. Роса толиқишган бўлса керак. Яна қачонгача елкада олиб юришаркин бу юкни!

Т. СОЛИЕВ,

——— ҲАЖВ ДАФТАРИДАН ———

ТАЪМАГИР

(ҚАСАМИНИ БУЗГАН БИР ВРАЧ ХУСУСИДА)

Хаёл суриб йўлга қарар у,
Бемор келса қўлга қарар у.
Қуруқ қўлга боқмас
қайрилиб,
Доим қўли «хўл»га қарар у.
Тикан ёмон, гул яхши дейди,
Совғага ул-бул яхши дейди.
«Раҳмат»ни дер чўнтакка
солинг,
Менга фақат пул яхши
дейди.
Қасамига этиб хиёнат,
Билиб туриб қилар жиноят,
Ҳақгўй бемор ётса чекиб
дард,
Парво қилмас, бўлмас
хижолат.
Тоймайман дер мутлақ
йўлимдан,
Кўп иш келар дейди
қўлимдан.
Енг ичида чўзсанг бир нима,
Сақлармиш у сени ўлимдан.
Пул берсанг бас — тайёр
дори, жой,
Пул кўрсатсанг боқар
ёқимтой.
Лекин билмас у
калтафаҳим —
Қилмишидан ахир дейди
вой!
Келтириб у касбига иснод,
Ҳеч ким кўнглин этмади
обод.
Шу боисдан тугилиб думи,
Шум нияти этилди барбод!

Турсунбой **МАҲМУДОВ.**

РАССОМ ТАБАССУМИ

ХАНДАЛАР

Мажлисдан чиққан икки ўртоқ суҳбатлашиб боришарди.

— Мен роса мириқиб ухлабман, на маърузани, на музокарага чиққанларнинг сўзларини эшитмабман-а, Сиз-чи?

— Бе-е, — деб ачинди шериги, — сира ухлолмадим. Кўзим илинди дегунча ўз хуррагимдан чўчиб уйғонавердим.

●

Колхоз раиси боғдорчилик бригадирига буюрди:

— Узум ва анордан саккиз яшчик болалар боғчасига, икки яшчик дачадаги меҳмонларга, хўш, икки яшчик янгангга элтиб бер, кампирларни йиғмоқчи, хўпми?

Бригадир дилида: «Бизнинг уйга ҳам уч яшчик жўнатамиз-да, хўжайин» деб туриб, раисга «хўп» деди.

Х. УСМОНОВ.

ОМБУРСИЗ ФИРИБГАР

——— (ВОҚЕИЙ ИНТЕРМЕДИЯ) ———

Кўнгилли назоратчи Ботир Одилов ошпазнинг эшиги олдида қўшниси Салимахон бир аёл билан гаплашиб турганини кўриб тўхтади.

Салимахон **(аёлга)** — Йўл бўлсин, опоқи?

Аёл (даҳани билан ўралган рўмолини ушлаб қўйиб) — Оҳ, қоқиндиқ, тишим оғриб, уч кундан бери азобдаман.

Салимахон — Вой, дарров докторга чиқмадингизми?

Аёл — Чиқардим-у... Ҳалиги омбуридан қўрқдим қоқиндиқ.

Салимахон — Омбур? Қанақа омбур?

Аёл — Билмасам... Ҳалиги, бир танишимнинг оғзига доктор сўлоқмондай омбур тиқиб, оғриган тиши қолиб соғини суғуриб олган эмиш.

Салимахон (истеҳзо билан) — Ҳа шўрлик, балки тилни ҳам суғуриб олар, деб қўрққансиз-да.

Аёл (бепарво) — Билмасам... ҳалиги, беишкал бўлсин десангиз муллага боринг, деган эди ўша...

Салимахон — Муллага, қанақа муллага?

Аёл — Вой, хабарингиз йўқми, қоқиндиқ? Ўша танишим айтди, Зикир деган мулла чиқипти, **(билағонлик қилиб)**, бир «куф» деса кўр кўзни очворар, агар «суф» деса сувни тескари оқизворар эмиш, қоқиндиқ.

Салимахон — (заҳарханда билан) — Демак омбурсиз муллага тишингизни кўрсатгани кетаётган экансиз-да? **(Рўпарадаги эшикни кўрсатиб)** Мана ўша муллангизнинг макони, кирақолинг.

(Салимахон кетиб, аёл эшикдан кираётганда ичкаридан ошпаз Қулжонов чиқиб қолди).

Одилов (унга яқинлашиб) — Уйингизда бир табаррук зот бор эмишми, ошпаз ака?

Қулжонов (чимирилиб) — Халқ контроли суриштирмаса ҳам бўлади, бухоролик табаррук зот. Бултур бетоб ўғлимга шифокор истаб кетаётганда шу жанобга йўлиқдим. Илтимос қилиб уйимга олиб келган эдим. Тақсирим бир дам солиб, ниманидир ичиришлари билан ўғлим кўзини очди. Шундан сўнг бу назаркардага уйимдан жой қилиб берганман. Мабодо бирор дардингиз бўлса кираверинг, ука. **(Одилов илжайиб кириб кетади. Хонада навбат кутиб ўтирганлар анча).**

Халилов (рўпарасидаги кишига) — Сизни қандай мушкулот безовта қилиб қўйди, бўтам?

Киши — Ёлғиз синглим анчадан бери руҳий касал, шунга шифо излаб келдим.

Халилов (Соқолини силаб туриб, ёнидаги халтадан бир китоб олиб очади-да, калласини чимирлатиб) — Мушкул, анча мушкул... Заифани жин чалган, бўтам. Илло ихлос қилинса шифоси топилғай. Бунинг учун синглингизни бир ҳафта қоронғи уйда сақлагайсиз. Зинҳор гўштли, ёғли таом тановул этмағай. Сўнгра муолижа бошласак бўлур. У албатта соғаяди, бўтам. **(Киши севиниб, насия шифога катта пул узатган эди, мўлжалидан анча ошиқ «назр»ни кўрган Зикир мулла уни олишга шошилиб қўлидаги китобни ерга тушириб юборади).**

Одилов (дарров китобни олиб) — Узр, бир кўрмоқчи эдим шуни.
(Китобнинг муқоваси, ичидаги ёзувларга қараб олиб, Халиловга) Ажойиб китоб экан-ку. Шолни турғизиб, юрғизворадиган дуоларингиз шундами?

(Қулжонов қочгани жой қидираётгандек олазарак бўлиб қолади. Одилов эпчиллик билан халтани олиб, ундаги иккинчи китобни ҳам кўриб туриб). У-ҳў, буниси ҳам антиқа-ку. Табаррук зотман деб содда одамларни лақиллатиш учун ана шу тилсиз китобларни бадном қилиб юрган эканлар-да. Лоақал муқоваларини ўраб қўймабсиз-а. Қаранг, шундоқ кўриниб турипти: бири машҳур шоир Абулқосим Лоҳутийнинг араб альфавитида чоп этилган «Ашъори мунтахаб» китоби. Буниси шоир Машрабнинг шеърлар тўплами. Мана, кўринглар.
(Одамларга беради).

Киши (китобларни кўриб, ажабланиб) — Ўзлари шуларни ўқиб кўрганмидилар, тақсир?

Одилов — Иллатнинг боши шу. 1925 йилда туғилиб, бир амаллаб арабча ҳарфни таниб олган бу муттаҳам товламачиликни касб этган. Бухорода икки марта суд қилинган. Аммо қутулиб олгач яна шу ҳунарини қилаверган. Хотини, ўғли, қизи хижолат бўлиб, бундай йўлдан воз кечишини талаб этишган экан. Бу шахс ҳайё-ҳув деган-у, қочиб келиб шу хонадонга ин қуриб олган. Ошпаз Қулжонов унинг довруғини ёйдирувчи текин маддоҳга айланиб қолган. Наҳотки совхоз маъмурияти, маҳаллий ташкилотлар раҳбарлари бундан бехабар бўлсалар?!

Қулжонов (куйиниб) — Дорилари-чи? Бунақа зўр дорилар ҳеч қаерда йўқ-ку.

Одилов (халтадан олиб кўрсатиб) — Мана ўша дорилари: болалар шамоллаганда бериладиган «мукальтин», буниси томир оғриқларини пасайтирадиган... Буларни дорихоналардан истаганча олиш мумкин.

Аёл (даҳанидаги рўмолни ушлаб кўриб) — Вой лақмалик қурсин! Омбури бор деса докторга чиқмай юрибман-а. Бу мулласи қурғур омбурсиз фирибгар экан-ку.

Одилов (истеҳзо билан Зикир Халиловга) — Қани, ўрнингиздан туринг энди. Туроласизми ёки мукальтин ичирворайми?

Аёл — Бо-о! Бунақаларга дори кор қилмайди, қоқиндиқ. Буларни судраб, чиқариб юбориб, ўрнини тозалаш даркор, иним.

А. МУҲИДДИН.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

(Боши 1-бетда).

Қишлоқларда жами саҳни 1,6 миллион квадрат метрдан ортиқ уйлар, ишлаб чиқариш бинолари қурилади. СССР министрликлари ва идораларига 130 тадан кўпроқ саноат корхонаси, шунингдек уй-жой, социал соҳа объектларини қайта тиклаш ва қуриш топширилади.

Арманистон ССР раҳбарияти КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг зарар кўрганларга кенг миқёсда ёрдам бериш тўғрисидаги чора-тадбирларини фалокат рўй берган районларнинг аҳолиси, бутун арман халқи астойдил миннатдорчилик туйғуси билан қабул этганлиги ҳақида Сиёсий бюрога ахборот берди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Арманистондаги қутқарув ишлари қандай бораётганини таҳлил этиб ва шундан зарур хулосалар чиқариб, СССР Министрлар Советида мураккаб шароитда ҳаракат қилишга барвақт тайёргарлик кўрилишини ва барча зарур махсус муассасаларни аниқ мувофиқлаштириш ва ўзаро боғлашни таъминлайдиган ягона давлат системасини шакллантириш тўғрисида таклифлар тайёрлаш мақсадга мувофиқ деб топди. СССР Фанлар академиясига, бошқа мўътабар ташкилотларга мамлакатнинг сейсмик хизмати фаолиятини батафсил таҳлил этиш, унинг ишини яхшилаш юзасидан туб чора-тадбирларни белгилаш тавсия этилди. Умумбашарий манфаатлар нуқтаи назаридан зилзилаларни олдиндан билиш ҳамда йирик табиий офатлар ва фалокатларнинг оқибатларини бартараф этиш учун халқаро миқёсда куч-ғайратларни бирлаштириш мақсадга мувофиқ эканлиги қайд этилди.

Арманистон Компартияси Марказий Комитети билан Арманистон ССР Министрлар Советининг, СССР Фанлар академиясининг, СССР атом энергетикаси министрлигининг ва етакчи мутахассисларнинг Арманистон атом электр станцияси бундан буёнги тақдири тўғрисидаги таклифлари яқин вақт ичида кўриб чиқилиб, тегишли қарор қабул қилиниши ҳақида СССР Министрлар Советининг ахбороти эътибор учун қабул этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси фидокорлик ва меҳр-оқибат кўрсатилганлиги, қутқариш-тиклаш ишлари қатъият билан авж олдириб юборилганига муносиб баҳо бериб, шу билан бирга содир бўлган воқеадан, фавқулодда вазиятда ҳаракат қилиш соҳасида орттирилган тажрибадан чиқариб олиш зарур бўлган жиддий хулосаларга ҳам талабчанлик билан эътиборни қаратди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси бошига фожиали кунлар тушган кишиларга, бутун қардош арман халқига ҳамдардлик ва мададкорлик сўзлари билан мурожаат этиб, ўзининг меҳнатсеварлиги ва чидамлилиги билан машҳур бўлган совет Арманистонининг меҳнаткашлари бутун мамлакат билан биргаликда, халқларимизнинг умумий оиласида икки йил мобайнида шаҳар ва қишлоқларни қайтадан барпо этиб оладилар, деб қатъий ишонч билдирди. Бу иш ҳам орамиздан бевақт кетганларнинг хотирасини эслаш, ҳам бугунги ва эртанги кун ҳақидаги ғамхўрлик бўлиб қолади.

Арманистон ССРдаги зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан тузилган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси комиссиясининг составига Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Г. Арутюнян ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Е. Шчербина қўшимча равишда киритилди.

Мажлисда фан-техника тараққиёти асосида машинасозликни илдам ривожлантириш ва уни тубдан реконструкция қилиш юзасидан илгари қабул этилган қарорларни бажаришга доир ишларнинг аҳволи кўриб чиқилди. Партия, совет ва хўжалик органлари кўрган чора-тадбирлар натижасида ишлаб чиқарилаётган машина ва асбоб-ускуналар структурасида муайян сифат ўзгаришлари рўй берганлиги, машинасозлик маҳсулотини янгилаш тезлашганлиги, ҳозирги жаҳон ютуқлари даражасидаги энг муҳим техниканинг улуши ошганлиги қайд этилди.

Шу билан бирга партиянинг машинасозликни ривожлантириш хусусидаги энг муҳим қарорлари ўн иккинчи беш йилликнинг ўтган йилларида бажарилишининг ҳолатини қониқарли деб бўлмайди. Марказий идораларнинг, машинасозлик ва бошқа министрликларнинг раҳбарлари машинасозликни модернизациялаш программасининг топшириқларини амалга оширишда принципиал позицияларда турмадилар, инвестицияларнинг ҳажмларини белгилашда, замонавий техника ишлаб чиқариш, машинасозлик корхоналарини ҳамда илмий ташкилотларни қуриш ва реконструкция қилиш учун ресурслар ажратишда машинасозлик комплекси учун белгилаб қўйилган устун соҳаларга эътибор берилишини амалда таъминламадилар. Машинасозликни сифат жиҳатдан янги технология асосига кўчириш суръатлари етарли эмас. Машинасозликнинг илмий-техникавий потенциалини ривожлантириш, тадқиқотлар ва ишланмалар ҳажмларини ўстиришнинг режалаштирилган суръатлари турмуш талабларидан анча орқада қолмоқда.

Машинасозлик министрликлари, бирлашмаларининг раҳбарлари ўз фаолияти услубини КПСС XXVII съезди, XIX партия конференцияси талабларига мувофиқ қайта қуришда сусткашлик қилмоқдалар, туб иқтисодий ислоҳот бериб қўйган имкониятлардан унумли фойдаланмаяптилар.

Машинасозликни модернизациялаш программасининг алоҳида иқтисодий ва социал аҳамиятини, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдаги, экономикани интенсивлашдаги ва халқ хўжалигини қайта қуроллантиришдаги белгиловчилик ролини эътиборга олиб шу программанинг устунлигини амалда таъминлашдан ҳар қандай чекинишга йўл қўйиб бўлмаслигига эътибор қаратилди. СССР Министрлар Советининг машинасозлик бюроси, СССР Госплани, СССР Фан ва техника давлат комитети, тегишли марказий идоралар ва министрликлар содир бўлган камчиликларнинг сабабларини ўз-ўзини танқид асосида таҳлил этаётганликларини, 1989 йилнинг биринчи ярмида машинасозликни илдам ривожлантиришни ва XIII беш йилликда унинг илмий-ишлаб чиқариш потенциалини замонавий талабларга мувофиқ ҳолга келтиришни таъминлайдиган туб чора-тадбирлар программасини ишлаб чиқаётганликларини Сиёсий бюро эътибор учун қабул этди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ва маҳаллий хўжалик тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасини тайёрлаш қандай бораётганлиги тўғрисида ишчи группанинг ахборотини кўриб чиқди. Келгуси йилнинг биринчи кварталида узил-кесил тайёрланиши лозим бўлган қонун лойиҳасини умумхалқ муҳокамасига қўйиш назарда тутилади. Мажлисда расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Цянь Цичэнь билан М. С. Горбачевнинг суҳбати ва Э. А. Шеварднадзенинг музокаралари натижалари кўриб чиқилди. Иккала томоннинг куч-ғайратлари туфайли Совет—Хитой муносабатлари иккала қўшни социалистик мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни чуқурлаштириш йўлидан муттасил ривожланиб бораётганлиги қайд этилди. Визит якунлари СССР билан ХХР ўртасидаги сиёсий мулоқотда сифат жиҳатдан янги босқич бошланганидан далолат беради. Олий даражадаги Совет—Хитой учрашувини ўтказиш тўғрисида принципиал аҳдлашувга эришилди.

В. А. Медведев бошчилигидаги КПСС делегациясининг Португалия Компартияси XII съездидаги иштироки якунлари кўриб чиқилди. КПСС билан ПКП ўртасида иккала партиянинг ҳозирги замоннинг асосий муаммоларига доир фикрларининг кенг кўламдаги бирлигига асосланадиган мустаҳкам, қардошларча муносабатлар ривожланиб бораётганлиги мамнуният билан қайд этилди. Португалия президенти М. Соареш билан фикрлашувларнинг ижобий характери қайд этилди, бу эса Европадаги халқаро ҳамкорликнинг муҳим элементи сифатида Совет—Португалия мулоқотини давом эттириш муҳимлигини тасдиқлади.

Мажлисда Э. А. Шеварднадзенинг Япония, Филиппин ва КХДРга визити якунлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Япония, Филиппин ва КХДРнинг олий мартабали раҳбарлари Осиё—Тинч океан регионига бевосита тааллуқли бўлган Красноярск ташаббусларини ижобий баҳолаётганликлари ва М. С. Горбачевнинг БМТ Бош Ассамблеяси 43-сессиясида баён этган энг муҳим таклифларини табриклаб, кутиб олаётганликлари қайд этилди.

Токиода бўлиб ўтган суҳбатлар ва маслаҳатлашувлар чоғида СССР билан Япония халқаро вазиятни соғломлаштириш, Совет—Япония муносабатларини яхшилаш жараёнига ҳисса қўшиш ҳамда шу мақсадда сиёсий мулоқотни кенгайтириш, унинг даражасини кўтариш ниятида эканликларини равшан билдирганликлари таъкидлаб ўтилди. Совет Иттифоқининг Япония томони билан биргаликда куч-ғайрат сарфлаб, Япония билан муносабатларни ривожлантириш тарихида янги боб очишга тайёрлиги тасдиқланди. Филиппин раҳбарлари билан бўлиб ўтган фикрлашувлар ва шу фикрлашувлар вақтида эришилган аҳдлашувлар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни яхшилашга, Совет—Филиппин алоқаларини янада кучайтиришга кўмаклашажаги қайд этилди.

Э. А. Шеварднадзенинг КМП Марказий Комитетининг Бош секретари, КХДР президенти Ким Ир Сен билан суҳбатлари ва шу мамлакатнинг бошқа раҳбарлари билан музокаралари ҳамжиҳатликни чуқурлаштирди, иккала мамлакатнинг дўстона муносабатларини янада мустаҳкамлашга, Корея ярим оролидаги, умуман Осиё—Тинч океан регионидаги кескинликни юмшатиш ва вазиятни умуман яхшилашга эришиш мақсадида ўзаро алоқаларни кучайтиришга интилаётганини намойиш этди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети меҳнат коллективларининг, истиқомат жойларидаги гражданларнинг, маҳаллий партия комитетлари ва совет органларининг таклифига мувофиқ, Оскол электрометаллургия комбинатига, «Жанубий машинасозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасига, Новороссийск цемент комбинатига, Молдавия ССР Оргеев районидаги «Вяцаноуэ» колхозига, Днепропетровск металлургия институтига, ўқув-танк дивизиясига, Днепродзержинск шаҳридаги 1-ўрта мактабга ҳамда Киев ва Днепропетровск шаҳарларидаги майдонларга, денгиз пассажир кемасига, В. М. Ломоносов номли Москва давлат университети студентлари учун стипендияга берилган Л. И. Брежнев номини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Днепродзержинск шаҳридаги Завод районининг номи тикланди. Олдин қабул қилинган қарорнинг Днепр металлургия заводида, Днепродзержинск индустриал институтининг биносида ва Москва шаҳар Кутузов проспектидаги 26-уйда хотира лавҳалари ўрнатишга доир қисми ҳам бекор қилинди.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети меҳнат коллективларининг, истиқомат жойларидаги гражданларнинг, маҳаллий партия комитетлари ва совет органларининг таклифига мувофиқ, дон комбайнлари ишлаб чиқарадиган Красноярск ишлаб чиқариш бирлашмасига, Кишиневдаги «Волна» ишлаб чиқариш бирлашмасига, Қозоғистон ССР Толдиқўрғон областидаги совхозга, Пенза шаҳридаги пионерлар саройига, Москва, Красноярск ва Кишинёв шаҳарларининг кўчаларига, Қизил Байроқ орденли шарқий чегара округининг «Хоргос» чегара заставасига, Красноярск давлат университети студентлари учун стипендияга, И. Крянгэ номли Кишинев давлат педагогика институтига ва Пенза политехника институтига берилган К. У. Черненко номини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Красноярск ўлкасидаги Шарипово шаҳри ҳамда Молдавия ССРдаги Шолданешт районининг номлари тикланди. Олдин қабул қилинган қарорнинг чегара заставаларидан биридаги бинога ва Москва шаҳридаги Большая Бронная кўчасидаги 19-уйга ёдгорлик лавҳалари ўрнатишга доир қисми ҳам бекор қилинди.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ҲУРМАТ ОРДЕНИ СТАТУТИНИ ВА УНИНГ ТАСВИРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Ҳурмат Белгиси» орденининг номи Ҳурмат ордени деб ўзгартирилиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. Ҳурмат ордени статути тасдиқлансин.
2. Ҳурмат ордени тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
М. ГОРБАЧЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1988 йил 28 декабрь.

ҲУРМАТ ОРДЕНИ СТАТУТИ

1. Ҳурмат ордени ишлаб чиқариш, илмий тадқиқот, социал-маданий соҳаларда ва бошқа ижтимоий фойдали фаолиятда катта муваффақиятларга эришган СССР гражданларини мукофотлаш учун таъсис этилган.

2. Ҳурмат ордени билан:

юксак меҳнат унумдорлигига, маҳсулот сифатини анча яхшилашга, уни тайёрлашга сарфланадиган материал харажатларни ва меҳнат сарфини камайтиришга, ишлаб чиқаришни юксак самарадорлик билан ишлашини таъминлашга эришганлик учун;

илғор техника, прогрессив технология жараёнлари, муҳим ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари, меҳнатни ташкил этишнинг катта иқтисодий ва социал самара берадиган форма ва методларини ишлаб чиққанлик ва жорий этганлик учун;

қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришда, уй-жой қурилиши, хизмат соҳасида эришган юксак натижалари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, физкультура ва спортни ривожлантиришга, бошқа социал вазифаларни ҳал этишга катта ҳисса қўшганлик учун;

илмий-тадқиқот фаолиятига, фундаментал ва амалий фанларни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлик учун;

совет маданияти, адабиёти, санъати соҳасидаги ютуқлар, юксак малакали кадрларни тайёрлашдаги, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашдаги муваффақиятларга эришганлик учун;

мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги хизматлар учун;

самарали давлат ва ижтимоий фаолияти учун;

СССР билан бошқа давлатлар ўртасидаги иқтисодий, илмий-техникавий, маданий ва бошқа алоқаларни ривожлантиришдаги хизматлар учун мукофотланадилар.

3. Ҳурмат ордени кўкракнинг чап томонига ва СССРнинг бошқа орденлари бўлган тақдирда Халқлар Дўстлиги орденидан сўнг тақилади.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

ҲУРМАТ ОРДЕНИНИНГ ТАСВИРИ

Ҳурмат ордени овал шаклида бўлиб, атрофи эман шоҳлари билан безатилган. Унинг марказида ишчи эркак ва аёл тасвирланган бўлиб, уларнинг чап ва ўнг томонларига «Пролетарии всех стран, соединяйтесь!» сўзлари ёзилган байроқлар симметрик равишда жойлаштирилган. Орденнинг юқори қисмида беш қиррали юлдуз, унинг остида байроқлар фонида «СССР» деган қабариқ ёзув, қуйи қисмида ўроқ ва болғанинг қабариқ тасвирлари ҳамда дафна шохлари жойлашган. Байроқлар ва юлдуз ёқутсимон қизил рангга бўялган ва зарҳал ҳошия билан ўралган. Байроқлар дастаси, ўроқ ва болға ҳамда ёзувларга тилла суви югуртирилган. Орденнинг дафна ва эман шохлари, пастки қисми ҳамда фони оксидланган. Ҳурмат ордени кумушдан тайёрланади. Унинг бўйи 46 мм, эни 32,5 мм. Орден тешигига ҳалқа ўтказилиб, беш қиррали колодкага туташтирилади. Бу колодка товланадиган қалин алвон шойи лента билан қопланган бўлиб, четларига икки қатор зарғалдоқ чизиқ тортилган. Лентанинг эни 24 миллиметр, чизиқларининг эни 3,5 миллиметрдир.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИ СТАТУТИ ВА УНИНГ ТАСВИРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

1. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени статути тасдиқлансин.
2. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» орденининг тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси
М. ГОРБАЧЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1988 йил 28 декабрь.

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИНИНГ СТАТУТИ

1. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени одамларни қутқариш, жамоат тартибини ва социалистик мулкни сақлаш чоғида, жиноятчиликка, табиий офатларга қарши курашда ва бошқа фавқулодда вазиятда жасорат ва мардлик кўрсатганлиги учун СССР гражданларини мукофотлаш учун таъсис этилган.

2. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени билан:

одамларни қутқариш, уларнинг ҳаётига жиноий қасд қилиш чоғида кўрсатилган мардлик учун;

жамоат тартибини сақлашда, социалистик мулкни қўриқлашда, жиноятчиларни қўлга олиш ва жиноий группаларни фош этиш чоғида хавф-хатар кучайган шароитда кўрсатилган жасурлик учун;

табиий офат, ёнғин, авария, фалокатлар вақтида ҳамда бошқа фавқулодда вазиятда ёки уларнинг оқибатларини тугатиш вақтида кўрсатилган мардлик ва қатъият учун, бу мардлик ва қатъият натижасида одамларнинг ҳаёти ва сиҳат-саломатлигига хавф-хатар бартараф этилганда ёки катта моддий ва маънавий бойликлар сақлаб қолинганда;

ҳаётини хавф остига қўйиб, гражданлик ёки хизмат бурчини бажариш чоғида қилинган бошқа фидокорона ҳаракатлар учун мукофотланадилар.

3. «Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени кўкракнинг чап томонига тақилади ва СССРнинг бошқа орденлари бўлган тақдирда Ҳурмат орденидан кейин.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

«ШАХСАН ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» ОРДЕНИНИНГ ТАСВИРИ

«Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени бироз бўртиб чиққан беш қиррали юлдуздан иборат бўлиб, унинг сатҳи таралиб турган нурлар тарзида ясалган. Юлдузнинг ўтмас бурчаклари оралиғида чап томонида эман, ўнг томонида эса дафна шоҳлари жойлаштирилган бўлиб, бу шоҳлар юлдузнинг пастида туташади.

Юлдузнинг марказида қалқон тасвирланган, унинг ўртаси бироз бўртган овал шаклида бўлиб, ҳошия билан ўралган. Қалқоннинг юқори қисмида ўроқ ва болға акс эттирилган беш қиррали юлдузча жойлаштирилган. Унинг остида «За личное мужество» сўзлари бўрттириб ёзилган. Қалқоннинг пастки қисмида «СССР» деб ёзилган бўрттирилган лента бор.

Нур таратаётган беш қиррали юлдуз, ўроқ ва болға ҳамда ёзувларга олтин суви югуртирилган. Юлдузча ва лента ёқутсимон қизил эмаль билан қопланган ва олтин суви югуртирилган ҳошия билан ўралган. Қалқоннинг четлари оқ эмаль билан қопланган, унинг ички ва ташқи ҳошияларига олтин суви югуртирилган. Эман ва дафна шоҳлари ва қалқоннинг ўртаси оксидланган.

«Шахсан жасорат кўрсатганлик учун» ордени кумушдан ясалади. Орденнинг ҳажми нур таратаётган юлдузнинг бир-бирига қарши қирралари оралиғида 45 миллиметр.

Орден тешигига халқа ўтказилиб, беш қиррали колодкага туташтирилади. Бу колодка товланадиган қалин алвон шойи лента билан қопланган бўлиб, четларига уч қатор оқ чизиқ тортилган. Лентанинг эни 24 миллиметр, чизиқларнинг эни 1 миллиметрдан.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

БИРИНЧИ МАЖЛИС

29 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Д. Д. Берков олиб борди.

Мазкур комиссия бошқа комиссиялар қаторида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган XII пленумида тузилган эди. Комиссия ўз олдига қўйган мақсад қарорлар ишлаб чиқиш ва қабул қилишда сайлаб қўйиладиган партия органлари аъзоларининг масъулиятини оширишдан, партия раҳбарлигининг коллектив методларини ривожлантиришдан. Марказий Комитет аъзолари ва аъзоликка кандидатларини, ревизия комиссияси аъзоларини агросаноат комплексини жадал ривожлантириш, Озиқ-овқат программасини ҳал этишга оид тадбирларни амалга оширишда фаол қатнашишга жалб этишдан иборат. Комиссия аграр сиёсат муаммоларини ўрганиши ва унинг асосий йўналишларини белгилаши, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига партия ташкилотлари фаолиятини яхшилаш, иш формалари ва методларини такомиллаштиришга оид таклиф ва тавсияларни ишлаб чиқиши, КПССнинг сиёсий йўл-йўриқларини рўёбга чиқариш тадбирларини амалга ошириши керак. Биринчи мажлисга ташкилий масалалар киритилди. Мажлис қатнашчилари комиссия тўғрисидаги қоидани батафсил муҳокама этиб қабул қилдилар. Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда муаммоларни ўрганиш, агросаноат комплексида ўзаро иқтисодий муносабатлар ва кадрлар сиёсатини ўзгартириш масалаларини, қишлоқни социал қайта қуриш муаммоларини, шунингдек агросаноат комплексини ривожлантиришни илмий жиҳатдан таъминловчи, илғор тажрибани пропаганда қилиш ва жорий этиш масалалари билан батафсил ва янада атрофлича шуғулланувчи тўртта группа ташкил этдилар.

Комиссия ўз ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аграр бўлимига, партия, совет органларига, жамоат ва ижодий ташкилотларга таянади. Шунинг учун ҳам биринчи мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аграр бўлими тўғрисидаги қоида, бўлим ходимларининг ўз вазифалари ҳам кўриб чиқилди, бўлимнинг 1989 йил биринчи кварталига мўлжалланган иш плани муҳокама қилинди. Шундай қоида реал бўлиб қоладики, бунда аппарат сайлаб қўйиладиган органга тазйиқ ўтказмайди, балки аксинча, сайлаб қўйиладиган орган партия аппаратидан ўзининг амалий воситаси сифатида фойдаланади.

Комиссия аъзолари иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш соҳасидаги ўз вазифаларини ҳам муҳокама қилдилар. Кундалик ишнинг конкрет формаларини белгилаб олдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

27 декабрь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг пландаги мажлисида енгил саноат министри Э. А. Таймазовнинг ўз оборот маблағлари сақланишини таъминлаш ҳамда хўжалик фаолиятининг пировард натижалари учун министрликка қарашли бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларининг масъулиятини ошириш юзасидан министрлик коллегиясининг иши тўғрисидаги ҳисоботини тинглади. Тармоқда молиявий соғломлаштириш комплекс программаси ишлаб чиқилган бўлиб, у амал қилмоқда, маҳсулот ишлаб чиқариш ва етказиб бериш планларини бажармаётган корхоналар сони икки баравар камайди, товар-моддий бойликларнинг нормативдан ортиқча қолдиқлари 134 миллион сўмлик, банк ссудалари бўйича қарздорлик 59 миллион сўм қисқартирилди. Фойда олиш планининг бажарилиши таъминланмоқда.

Мажлисда шу билан бир қаторда қайд этиб ўтилганидек, министрлик коллегияси енгил саноатда, айниқса унинг ип газлама тармоғида молиявий-иқтисодий аҳволни мустаҳкамлашга доир тадбирлар тўла ҳажмда амалга оширилишини ҳозирча таъминламаяпти. Айрим корхоналарнинг зарар кўриб ишлашини бартараф этиш учун ҳамма иш қилинган эмас, шу йилнинг тўққиз ойи ичидагина 11 та корхона салкам 17 миллион сўмлик зарар келтирди. Қорақалпоғистон ип газлама ишлаб чиқариш бирлашмасида, Фарғона ва Бухоро тўқимачилик комбинатлари ҳамда Андижон ип газлама комбинатида ўз оборот маблағларининг етишмаслиги юқорилигича қолмоқда.

Системада хўжасизликка ортиқча сарф-харажатларга ва зарар кўришга барҳам берилмаган. Ҳали ҳам сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда, бу йил турли сабабларга кўра тўланган жарима миқдори 7,4 миллион сўмни ташкил этди. Бир қанча корхоналарда ички хўжалик ҳисоби етарлича жорий этилмаяпти, халқ истеъмоли молларининг айрим турлари мамлакатдаги ўртача кўрсаткичга қараганда икки-уч баравар кўп бракка чиқарилмоқда. Ажратилаётган капитал маблағлар чала ўзлаштирилмоқда, кейинги йилларда қурилган филиалларнинг анчасида қувватларнинг атиги учдан бир қисми ишламоқда, уларни кадрлар билан таъминлаш муаммолари ҳамон узил-кесил ҳал қилинмаган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Енгил саноат министрлигининг коллегияси вужудга келтирилган жаъми ишлаб чиқариш потенциалидан энг кўп даражада ва самарали фойдаланилишига, ўзининг бир қанча корхоналари ва бўлинмаларининг молиявий аҳволи барқарор бўлишига ҳозирча эришгани йўқ, деб топди. Министр Э. А. Таймазовга қайд этиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет чораларни амалга ошириш ва анча мустаҳкамроқ иқтисодий негизга эришишни таъминлаш топширилди. Коллегияга диққат-эътиборни мавжуд резервлардан оқилона фойдаланишга, айниқса қувватларни тўлиқ ишлатиш, қуйи бўғинларда хўжалик ҳисоби муносабатларини жорий қилиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари билан иш ҳақининг ошиши ўртасидаги норматив нисбатга қатъий риоя этиш, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини яхшилаш ва турларини кўпайтириш резервларидан оқилона фойдаланишга қаратиш таклиф этилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига молиявий-хўжалик фаолиятининг пировард натижалари учун бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларининг масъулиятини ошириш билан бир қаторда корхоналарни кадрлар билан таъминлашда ва улар учун тегишли социал-маиший шароитларни яратишда ана шу раҳбарларга реал амалий ёрдам бериб туриш таклиф қилинди. Ўзбекистон ССР Госстройига, бошқа қурилиш идораларига енгил саноат корхоналари социал-маданий-маиший объектлар билан комплекс ҳолда ўз вақтида барпо этилиши ҳамда ишга туширилишини таъминлаш топширилди.

Мажлисда республиканинг бир қанча районларида қишлоқ хўжалик экинзорлари ва майдонларини ўлчаб чиқиш натижалари муҳокама қилинди. Министр И. С. Умаров ўтказилган иш тўғрисида маълумот бериб, шуни қайд этдики, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети ва Давлат статистика комитети республика хўжаликлари экин майдонлари тўғрисидаги ҳисоботларида чалкашликларга йўл қўйиш фактларини тугатиш учун етарлича чоралар кўришмаётир. Улар ерлардан оқилона ва самарали фойдаланиш масалаларида намоён бўлган баъзи ижобий тенденциялар билангина кифояланиб қолиб, уларни ҳисобга олишда тегишли даражадаги давлат тартибини таъминламадилар. Ҳисоб-китобда кўзбўямачилик ҳолларига барҳам бериш зарурлигига ва унинг аҳамиятига етарли баҳо берилмаяпти, ҳисобот маълумотларининг ишончлилигини ошириш учун ҳамиша ҳам конкрет чоралар кўрилаётгани йўқ.

1988 йилда текшириб чиқилган 12 районда 2,7 минг гектар пахтазор, 1,2 минг гектар шолипоя, 2,4 минг гектар сабзавот-полиз экинлари майдони яширилиб, ҳисобга олинмагани аниқланди. Совет ва қишлоқ хўжалик органлари назоратни сусайтирганликлари натижасида Андижон, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон АССРда яширилган пахтазорлар (текшириб чиқилган умумий майдонда) салмоғи, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент областларида сабзавот-полиз экинларининг ҳисобга киритилмаган майдонлари бултургига нисбатан кўпайди. Беруний, Қўшкўпир, Нарпай, Поп ва Шеробод районларида ишларнинг аҳволи айниқса кўнгилдагидек эмас, аниқланган ишкалликларнинг аксарияти мана шу районлар ҳиссасига тўғри келади. Текширилган колхоз ва совхозларда майдонлар асбоблар билан ўлчаб чиқилганида уларнинг баъзиларида суғориладиган экин майдонлари 6,9 минг гектар кўп ва баъзиларида 1,3 минг гектар кам эканлиги аниқланди.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Ержоновга, халқ депутатлари Самарқанд (А. Йўлдошев), Сурхондарё (Х. Э. Бердиев), Наманган (Б. Ж. Ҳакимов), Фарғона (Х. Мажитов), Андижон (Н. Турсунов) ва Тошкент (Н. И. Гусаков) область ижроия комитетларининг раҳбарларига колхоз ва совхозларда экин майдонларини ҳисобга олиш ҳамда уларга доир ҳисоботлар ҳамон бузилаётганлигини кўрсатиб ўтди. Уларга кўзбўямачилик ва давлатни алдаш фактларига йўл қўяётган мансабдор шахсларга нисбатан маънавий, иқтисодий ва маъмурий таъсир ўтказиш чораларидан қатъий равишда фойдаланиб, бу ишда давлат тартибини ўрнатиш юзасидан амалий ишларни кучайтириш топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, Хоразм, Самарқанд, Сурхондарё ва Наманган область ижроия комитетларига халқ депутатлари Беруний (Б. Есчонов), Қўшкўпир (С. Салаева), Нарпай (Б. Улфатов), Шеробод (Х. Пайғамов) ва Поп (А. Маҳкамов) район Советлари ижроия комитетлари раҳбарларининг ҳамда бошқа мансабдор шахсларнинг қишлоқ хўжалик экинзорларига доир ҳисоботда давлат тартибини ўрнатиш борасидаги қониқарсиз ишлари учун жавобгарликлари тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш таклиф қилинди. 1988 йилда қишлоқ хўжалик экинзорларини асбоблар ёрдамида ўлчаб чиқиш якунларига оид материаллар Ўзбекистон ССР Прокуратураси органларига юборилганлиги уқтирилди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига, «Узсортсемовощ» бирлашмасига, республика Давлат статистика комитетига экиш планларини бажаришдаги салбий ҳолатларни, қўшиб ёзишларни ҳамда республиканинг барча хўжаликларида экин майдонларига доир ҳисоботларнинг бузилишини тугатиш юзасидан қўшимча чоралар кўриш топширилди.

Мажлисда республикада илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш аҳволи ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясини янада ривожлантириш чора-тадбирлари ҳам кўриб чиқилди. Раҳбар органларнинг алмашлаб экишни жорий этиш ва ўзлаштириш борасидаги қарорлари қандай рўёбга чиқарилаётганлиги тўғрисида Бухоро область ижроия комитетининг ҳисоботи ижрони контрол қилиш тариқасида тингланди.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

АШХОБОД. Туркманистондаги Мурғоб воҳасининг жанубида жойлашган Работ Кошон ясси тоғ ерлари суғорма деҳқончилик зонасига айланмоқда. «Мургабремводстрой» бирлашмаси мелиораторлари Новҳан канали бошида қурган катта насос станцияси ҳайдаладиган ерларнинг сув билан таъминланишини яхшилаш ва Тахтабозор райони территориясида уч минг гектар қўриқ ерга сув чиқаришга ёрдам берди. Янги объект фойдаланишга топширилгач, каналлардан анча кўп сув оқадиган бўлди, бу эса эскитдан суғориб келинган ерларда пахта етиштиришни кўпайтириш, янги ўзлаштирилган ерларда эса сабзавот ва полиз экинлари етиштириш имконини беради.

* * *

ЛЬВОВ. Областлараро «Львовптицепром» трестида саноат негизида парранда боқиш учун зарур қуруқ сутнинг ўрнини босадиган бошқа компонент топдилар. Бунинг учун бу ерда қушхона чиқитларини Украина ССР ғарбий районлари деҳқончилик ва чорвачилик илмий тадқиқот институти олимлари ишлаб чиққан рецепт асосида цеолит ва бошқа минерал моддалар билан бойитиб шу чиқитлардан фойдалана бошладилар. Дрогобичи паррандачилик фабрикасида омухта емга оз миқдорда аралаштирилган ана шундай кукун товуқларнинг тухум қилишини деярли учдан бир баравар кўпайтирди. Гўшт учун етиштириладиган товуқлар ҳам тез ўса бошладилар. Жўжаларнинг касалликка чалиниши кескин камайди. Бундан ташқари, турли янги қўшимчалардан фойдаланиш Львов области паррандабоқарларига паррандаларни боқиш таннархини деярли учдан бир баравар камайтириш имконини берди. Бу Украинадаги энг яхши натижадир.

(ТАСС).

СССР Министрлар Советининг ҚАРОРИ

1988 йил 29 декабрь

«СССРда кооперация тўғрисида»ги СССР Қонунига мувофиқ кооперативлар фаолияти айрим турларини тартибга солиш тўғрисида

«СССРда кооперация тўғрисида»ги СССР Қонунининг кооперативлар фаолиятининг мумкин бўлган турларини тартибга солувчи 3 ва 54-моддаларига мувофиқ, СССР Министрлар Совети қарор қилади:

1. Кооперативлар 1-иловада кўзда тутилган фаолият турлари билан шуғулланишга ҳақли эмас, деб белгилаб қўйилсин.

2. 2-иловага мувофиқ фаолиятнинг турлари асосий фаолият ҳисобланган корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан тузиладиган шартнома асосидагина кооперативлар шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари белгилаб қўйилсин. Шартномаларда фаолият турларини амалга ошириш тартиби, кооперативларнинг корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан ташкилий ва иқтисодий ўзаро муносабатлари кўзда тутилади.

СССР Юстиция министрлиги манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда кооперативлар ўз фаолиятини амалга ошириш учун асос сифатида шартнома тузадиган корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг кооперативлар фаолиятини контроль қилиш тартиби ва формалари, шунингдек мазкур шартномаларни тузган кооперативлар билан муносабатларнинг белгиланган тартибини тегишлича бажариш учун корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг масъулияти тўғрисида таклифларни икки ой муддат ичида тайёрлаб, СССР Министрлар Советига тақдим этсин.

3. Халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари кооперативлар амалдаги қонунларга мувофиқ жиноий ёки маъмурий жавобгарликка тортиладиган фаолият билан, шунингдек кооператив уставида кўзда тутилган предмети ва мақсадларига мос келмайдиган фаолият билан шуғулланишига йўл қўймасинлар. 1989 йилнинг 1 февралига қадар кооперативларнинг фаолияти мазкур қарорга мувофиқлаштирилсин.

4. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари маҳаллий шароитлардан келиб чиқиб, зарур бўлиб қолган тақдирда кооперативлар шуғулланишга ҳақли бўлмаган ёки корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар билан тузиладиган шартномалар асосидагина шуғуллана оладиган фаолиятнинг (мазкур қарорда кўзда тутилганларидан ташқари) бошқа турларини белгилаб берадилар.

СССР Министрлар Советининг раиси Н. РИЖКОВ.

СССР Министрлар Советининг ишлар бошқарувчиси М. СМИРТЮКОВ.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ 1988 ЙИЛ 29 ДЕКАБРДАГИ ҚАРОРИГА 1-ИЛОВА

КООПЕРАТИВЛАРНИНГ ШУҒУЛЛАНИШЛАРИГА ҲАҚҚИ БЎЛМАГАН ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИ

РЎЙХАТИ

Ҳар қандай қурол турларини, ўқ дориларни, портловчи моддаларни, пиротехника буюмларини тайёрлаш, шунингдек ҳар қандай қурол турларини ремонт қилиш; каратэга ва тегишли органларнинг рухсати талаб қилинадиган бошқа кураш турларига ўргатиш. Пармалаш-портлатиш ишларини олиб бориш.

Наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган ва заҳарли моддаларни тайёрлаш ҳамда сотиш.

Таркибида наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган ва заҳарли моддалар бўлган ўсимликларни экиш, етиштириш ҳамда сотиш.

Онкология беморларини даволаш; юқумли касалликларга, шу жумладан таносил ва юқумли тери касалликларига чалинган беморларни даволаш; гиёвандликни даволаш; хасталиги туфайли шошилинч равишда касалхонага ётқизишга муҳтож руҳий касалларни даволаш; руҳий саломатликнинг аҳволи тўғрисидаги хулосаларни қўлга бериш; ҳомиладор аёлларни кўрикдан ўтказиб туриш ва даволаш; тадқиқот ва даволашнинг инвазив усуллари; жарроҳлик аралашуви, шу жумладан абортлар; гражданларни декретга чиқиш даврида ва дастлабки тарзда кўрикдан ўтказиш ҳамда тадқиқ этиш каби медицина ёрдами кўрсатиш.

Дори-дармонлар тайёрлаш ва сотиш.

Атроф муҳитда химиявий моддаларнинг гигиеник нормативларини белгилаш борасидаги фаолият.

Вино-арақ маҳсулотларини ишлаб чиқариш. Қиморхоналарни ташкил этиш ва сақлаш, шунингдек қимор ўйинларини уюштириш, спорт мусобақалари ва бошқа мусобақаларда дов олиш.

Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан буюмлар ёки шундай материаллар қўлланиладиган буюмлар тайёрлаш, кўплаб сотиб олиш, сотиш (жумладан, қимматбаҳо металлардан тиш протезлари тайёрлаш).

Санитария талабларига мос келмайдиган шароитларда умумий овқатланиш маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиш, шунингдек санитария нормалари ва қоидаларида тақиқланган озиқ-овқат қўшимчаларини қўлланиш.

Умумий таълим мактабларини ташкил этиш.

Фан, адабиёт ва санъат асарларини босиб чиқариш соҳасидаги ноширлик фаолияти.

Кино ва видео маҳсулотларини ишлаб чиқариш, кино ва видео маҳсулотларни айирбошлаш, ижарага бериш ва оммавий равишда намойиш қилишни ташкил этиш, шунингдек у билан боғлиқ ташқи иқтисодий фаолият.

Кинофильмларнинг, фильмлар ва программаларнинг нусхаларининг видеоленталарда кўпайтириш ва шу билан боғлиқ барча фаолият турлари.

Мамлакат ягона автоматлаштирилган алоқа системаси техникавий воситаларига ҳамда телевизион кўрсатув ва радио ҳамда сим орқали эшиттириш воситаларига хизмат қилиш. Орден ва медаллар, муҳрлар ва штамплар тайёрлаш. Чет эл нақд валютаси билан барча турдаги операцияларни амалга ошириш. Чет эл гражданларига тегишли товарларни комиссияга қабул қилиш ва сотиб олиш.

Ватанимиз ҳамда чет эл корхоналари ва ташкилотларининг рўйхатга олинган товар белгилари билан фирма номларини уларнинг рухсатисиз тайёрлаш ҳамда фойдаланиш. Ломбардларни ташкил этиш.

Лотереялар уюштириш ва ўтказиш.

Иконалар, черков ашёлари билан диний нишонлар ҳамда белгиларни тайёрлаш ва таъмирлаш; шам тайёрлаш (декоратив шамдан ташқари).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ 1988 ЙИЛ 29 ДЕКАБРДАГИ ҚАРОРИГА 2-ИЛОВА

КООПЕРАТИВЛАР КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАР БИЛАН ТУЗИЛАДИГАН ШАРТНОМАЛАР АСОСИДАГИНА ШУҒУЛЛАНИШГА ҲАҚЛИ БЎЛГАН ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИНИНГ [БУ ФАОЛИЯТ ТУРЛАРИ УЛАР УЧУН АСОСИЙДИР]

РЎЙХАТИ

Ярим қимматбаҳо тошлар ва каҳрабодан буюмлар ёки шундай материаллар қўлланилган буюмларни тайёрлаш, қайта ишлаш ҳамда ремонт қилиш, шунингдек қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлардан тайёрланган буюмларни, ёҳуд шундай материаллар қўлланилган буюмларни қайта ишлаш ҳамда ремонт қилиш. Таркибида қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган иккиламчи ресурслар ҳамда чиқитларни тайёрлаш ва қайта ишлаш. Медицина ёрдами бериш (1-иловада белгиланган ёрдам турлари бундан мустасно).

Болалар, ўсмирлар ва ёшларнинг соғломлаштириш лагерлари ҳамда бошқа лагерларини ташкил этиш. Парфюмерия ва косметика буюмларини, рўзғор химияси товарларини тайёрлаш.

Ноширлик фаолияти ҳуқуқи берилган ташкилотларга редакция-нашриёт ишлари хизмати кўрсатиш, шу жумладан босма маҳсулот нусхасини кўпайтириш ва реклама-ахборот нашрларини чиқариш; бланклар, ёрлиқлар, таомномалар, инструкциялар ва оқ қоғоз товарларни босмадан чиқариш.

Пулли концертлар, дискотекалар, ижодий учрашувлар, ўйин-кулги программаларини ташкил қилиш ва ўтказиш. Нусха кўпайтирувчи ва кўчирувчи аппаратлар тайёрлаш. Грампластинкалар, магнит ёзувлар ҳамда бошқа турдаги ёзувларни тайёрлаш, нусхасини кўпайтириш ва сотиш; босма маҳсулотни сотиш.

Лекция фаолияти.

Чет эл туризмини ташкил этишга кўмаклашиш.

Ўзбекистон ССР Олий судининг пленуми

1988 йил 27—28 декабрда Ўзбекистон ССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлди.

Пленум Ўзбекистон ССР Олий судининг «Ўзбекистон ССР Олий суди фаолияти тўғрисида» Ўзбекистон ССР Олий Советининг қарорини бажариш борасидаги тадбирларини маъқуллади.

Наркотик моддаларни ўғирлаш, шунингдек наркотик моддалар, кучли таъсир қиладиган моддаларни қонунга хилоф равишда тайёрлаш, тарқатиш ҳамда шулар билан боғлиқ бошқа ғайриҳуқуқий ҳаракатлар тўғрисидаги ишлар юзасидан суд практикаси ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Пленум наркотик моддалар билан боғлиқ жиноятлар республикада ёйилганлигини қайд этиб ўтди. Балоғатга етмаганлар орасида гиёвандлик ва заҳарвандлик тарқалаётганлиги айниқса ташвиш уйғотмоқда. Гиёвандлик замирида кўпгина жиноятлар, шу жумладан оғир жиноятлар ҳам қилинмоқда, одамларнинг соғлиғига путур етказилмоқда, оилалар бузилмоқда.

Пленум гиёвандликка қарши курашни кучайтириш мақсадида судлар зиммасига ҳар бир ишни кўриб чиқиш чоғида терговорганлари наркотик моддаларни сотиб олиш манбаларини ҳамда уларни сотиш йўлларини аниқлаш борасида имкони бўлган ҳамма чораларни кўрган ёки кўрмаганликларини текшириб чиқиш мажбуриятини юклади.

Гиёвандлар фойдаланаётган моддалар сони кескин кўпайганлиги муносабати билан судларнинг эътибори шунга жалб қилиндики, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги наркотик моддаларни контроль қилиш доимий комитети наркотик моддалар ва наркотик даволаш воситалари рўйхатига қўшган барча дори-дармонлар ва моддаларни, таркибида наркотик модда бўлган ўсимликларни ёки шундай ўсимликларнинг бир қисмини наркотик моддалар қаторига қўшиш керак.

Наркотик моддаларни сотиб олиш деганда, уларни ҳар қандай усуллар билан қўлга киритишни: шундай моддаларни харид қилиш, совғага ёки қарзга олиш, қарзни тўлаш учун бериш, топиб олинганини ўзлаштириш, ёввойи ҳолда ўсадиган каноп ва кўкнорини, таркибида наркотик моддаси бўлган қўриқланмаётган экинларнинг қолдиқларини йиғиб олиш йўли билан қўлга киритишни англаш зарурлиги тушунтириб берилди. Бунда айбдор киши сотиб олинган моддалар наркотик моддалар эканлигини олдиндан билган бўлиши шарт. Шунга мувофиқ равишда наркотик моддаларни сотишнигина эмас, шу билан бирга уларни бошқа кишиларга совға қилишни, айирбошлашни, қарзни узиш учун ҳамда қарзга беришни ва ҳоказоларни наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда сотиш деб, истеъмол учун наркотик моддалар олинган ҳар қандай хатти-ҳаракатларни, шунингдек таркибида наркотик моддаларни ошириш ва унинг наркотик самарасини кучайтириш мақсадида уларни қайта ишлаш ҳамда бегона аралашмалардан тозалашни эса наркотик моддалар тайёрлаш деб тушуниш зарурлиги ҳам изоҳлаб берилди.

Қалбаки рецептлар билан дорихоналардан ёки даволаш муассасаларидан наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда сотиб олувчи шахсларнинг хатти-ҳаракати бирга қўшилиб, наркотик моддаларни ғайриқонуний равишда сотиб олиш ва ҳужжатларни қалбакилаштириш деб таърифланиши керак.

Қалбаки рецептлар билан наркотик моддаларни бериб юборган тегишли муассасалар ходимларининг хатти-ҳаракатлари уларнинг айбига қараб —жўрттага ёки эҳтиётсизлик қилганлиги оқибатида наркотикларни қонунга хилоф равишда сотиш ёхуд наркотик моддаларни бериш қоидаларини бузиш, деб таърифланиши керак. Пул эвазига наркотик моддаларни қонунга хилоф равишда бериб юборган мансабдор шахслар пора олганлик учун ҳам жавоб беришлари лозим.

Пленум уй-жой ҳақидаги қонунларнинг судлар томонидан қўлланилиши тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессиясида қабул қилинган уй-жой қурилиши комплекс программасини уй-жойлардан оқилона фойдаланмай, шаҳарлар ва районларда уй-жойларни тақсимлаш чоғида адолат ҳамда ошкоралик принципларига риоя этмай туриб, самарали равишда амалга ошириб бўлмайди.

Пленум қарор қабул қилиб, унда уй-жой бериш навбати бузилганлиги, турар жой майдони нормаси анча ошириб юборилганлиги муносабати билан ордерларни ҳақиқий эмас, деб топиш, турар жой биносини алмаштириш, турар жой биносини ижарага олиш, ижарага топшириш шартномасини ўзгартириш борасидаги низоли масалаларни тушунтириб берди.

Конкрет суд ишлари юзасидан протестлар кўриб чиқилди.

АГРОСАНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИЖАРАЧИЛАРНИНГ ЎЗ РЕЖАСИ

«Кооператор» — консерва заводига ана шундай янги ном берилди. Мазкур корхона коллективи бу заводни Термиздаги «Намуна» колхозидан ўн йилга ижарага олди.

Кооператив раиси — заводнинг аввалги директори Н. Исматов янги йилда албатта фойда олинади, деган ишончни билдирди. Бу ерда Тольятти ва Киров, Удмуртия шаҳарлари ва қишлоқларига консерва маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан шартномалар тузилди. Маҳсулотнинг анча қисми Термиз ва Шеробод, Сурхондарёнинг бошқа шаҳарларида очиладиган магазинлар ва дўкончаларда сотилади.

Келаси йилда бу ерда ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш учун компот тайёрланадиган янги цех ишга туширилади. Анор шарбати чиқарилади, кесилган лимонлар шакар билан аралаштириб харидорларга етказиб берилади. Ижарачилар бунинг ҳисобидан қайта ишлаш мавсумини бир неча ой узайтиришни режалаштирмоқдалар. Шунда қарийб йил бўйи маҳсулот ишлаб чиқариладиган бўлади.

Хўжалик ҳисоби ижарачиларни меҳнатни ташкил этишга бошқача назар ташлашга мажбур қилди. Чунончи, ишлаб чиқаришни кенгайтириш режалаштирилаётганига қарамай, бу ерда ишловчилар сони аввалгига нисбатан 25 процент кам бўлади.

* * *

ҲАР БИР ГРАММ ҲИСОБДА

Молбоқар З. Турдиалиев, чўчқабоқар И. Мальковский, сут соғувчилар Х. Султонова ва С. Абдураҳмонова ҳозирнинг ўзидаёқ янги йилни кутиб олдилар. Боёвут районидаги Пушкин номли совхозда меҳнат қилаётган бу илғорлар 1989 йил ҳисобига маҳсулот топширишмоқда.

Хўжалик чорвадорлари қишловга яхши тайёрланишди. Кўнгилдагидек жиҳозланган иккита озуқа цехида механизмларнинг овози тинмайди, бу ер одамлар билан гавжум. Қишга уч минг тонна силос, икки минг тоннадан кўпроқ пичан, бир ярим минг тоннадан сенаж ва илдиз мевалар тайёрлаб қўйилган. Демак, чорва молларини бутун қиш давомида бемалол боқиш мумкин.

Товар сут фермаси меҳнаткашлари гўшт, сут, тухум тайёрлаш йиллик топшириқларини ҳам уддаладилар. Эгасизликни тугатишга ва қатъий ҳисоб-китоб олиб боришга мажбур этган пудрат усулидаги ўзаро муносабатлар натижасида исрофгарчиликларга ва ресурсларни ўйламай сарфлашга хотима берилди.

(ЎзТАГ).

КОТТЕЖЛАР ХЎЖАЛИК УСУЛИДА ҚУРИЛМОҚДА

«Кинап» заводида уй-жой программасини пудратчиларсиз — ўз кучлари билан амалга оширишга қарор бердилар. Заводнинг қурувчилар группаси бошқармага айлантирилиб, одамлар механизмлар ва ресурслар билан таъминланди. Самарқанд шаҳар ижроия комитети қурилиш учун ер ажратиб берди. У ерда қурувчилар бешта 4 квартирали икки қаватли коттежлар қура бошладилар. Коттеж панелларини «Самарқандводстройиндустрия» трестининг уйсозлик комбинати етказиб беради ва қурувчилар панелларни фақат монтаж қиладилар.

— Биз қурилиш ишларини ўз зиммамизга олишга журъат қилдик, —дейди завод касаба союз комитетининг раиси Я. Маҳмудов. — Ҳали кўпгина муаммолар ҳал этилмаган. Масалан, сантехникани қаердан олиш кераклигини ҳали билмаймиз. Бироқ ҳамма ишнинг уддасидан чиқамиз, деб умид қиляпмиз. Ҳозир пойдевор учун котлован қазияпмиз.

Турмушнинг ўзи муаммоларни ҳал этишнинг янги йўлларини қидириб топишга мажбур этди. «Кинап» заводи ходимларидан 300 киши квартира олиш учун навбатда турибди. Шаҳар ижроия комитети уйлар қурилишида пайчилик асосида қатнашаётганлигимиз учун уй-жой бериб, кооператив қурилишни ривожлантираётган бўлса-да, навбатда турувчилар камаймаяпти. Кооператив қурилишда қатнашиш йўли билан ҳам ўнлаб квартира олаяпмиз.

Завод социал-маданий-маиший объектларни қуришга мўлжалланган анчагина маблағга эга. Аммо давлат қурилиш трестлари бу маблағларни жуда секинлик билан ўзлаштирмоқдалар. Шунинг учун ҳам бизга хўжалик услуби асқотди.

Ҳар ҳафта шанба сонида

МЎЙЧИНАК

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими **Аббос МУҲИДДИН** таҳрири остида

ЛОҚАЙДЛИК ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА

Бировлар бунёд қилади, баъзилар барбод этади, деган нақл ўринли экан. Яккабоғликлар бунга иқрор бўлишди. Аммо райондаги айрим раҳбарлар буни хаёлларига ҳам келтирмай, тараллабедод қилиб юришган эди. Мева топшириш плани бажарилмай қолиши уларни безовта қилиб қўйди. Район бўйича 7.830 тонна ўрнига аранг 6.363 тонна мева топширилди. Катта-катта токзор ва боғлар маскани бўлган «Яккабоғ» совхозида 4.000 тонна ўрнига 3.811 тонна, «Коммунист» совхозида эса 1.700 ўрнига 1.222 тонна мева тайёрланди, холос. Чунки қозонда бўлса чўмичга чиқади-да.

Районнинг номи Яккабоғ-у уни минг боғ деса арзирди. Ёмоннинг балоси юқди дегандек, турғунлик йилларидаги лоқайдлик, қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик каби иллатларининг касри боғдорчиликка ҳам таъсир этмай қолмади. Тўғриси, мутасаддиларнинг бепарволиги, кўр-кўрона ижрочилиги туфайли кўп боғ-роғлар, токзорлар йўқ бўлиб кетди. Тоғ зоналаридан пахтазорларга қўшиш туфайли 13,5 минг гектар ердаги мевазорлар пайҳон қилинди. Қарабсизки, қадимгидек ботмон-ботмон, тонна-тонна узум, майиз, ёнғоқ, туршак, жийда каби тансиқ мевалар камайиб кетди. Ажойиб боғлар қандай «ғойиб бўлгани»ни эса дангал айтишолмайди.

Озиқ-овқат программаси туб социал иқтисодий масала деб аталмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг август ойидаги пленумида аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш кечиктириб бўлмайдиган долзарб масала қилиб қўйилди. Яккабоғ район Совети ижроия комитетидаги (раиси И. Файзиев) ўртоқлар бундан тегишли хулоса чиқариб, йўқолган боғлар ўрнини тўлдириш ҳақида ўйлашаётганмикин? Наҳотки лоқайдлик қурғур шунга ҳам йўл бермаётган бўлса!

Ш. МАҲМУДОВ.

Яккабоғ райони.

ҚУВУР БОЗОРИ ҚАЕРДА?

Деҳқон бува бир суҳбатда айтгандилар: «Ёлғон деган нарса сомон эмаски еган одамнинг бўғзига тиқилса», Ўйлаб кўрсак, бу гап ўроқдан ҳам тўғри экан. Эҳ-ҳа, ёлғонни ямламай ютиб, кекириб, керилиб юрганлар йўқ дейсизми? Масалан, газетага «Кичкинтойларга ҳурмат шуми?» сарлавҳали хабар юборгандик. Шунга халқ депутатлари Хўжаобод район Совети ижроия комитети раисининг муовини Р. Ориповдан худди филнинг қулоғидек жавоб келди.

«8-сонли болалар боғчасини оталиққа олган «Ленинизм» колхози боғчага газопровод ўтказишда амалий ёрдам беришни бошлаб юборган».

Афсуски бу — ғирт ёлғон, гўё хархаша қилиб турган болани ширин ваъда билан чалғитишнинг ўзгинаси. Чунки боғчада ҳеч қандай иш бошланган эмас. Бундан сўз очган тарбиячиларга колхоз раиси Аҳмедов: «150 метр қувур топсангизлар газопровод линиясини улатиб бераман», — депти, холос.

Қимматли «Мўйчинак»! Бепарволик, сансалорлик бундан ортиқ бўладими? Наҳотки тарбиячилар қувур топишлари керак? Хўш, унинг бозори қаерда ўзи?

У. РЕЖАПОВ,
Р. СУЛТОНОВ.
Андижон области.

ЗИММАДАГИ ЮК

Қуруқ гап қулоққа юк, дейишса ҳайрон бўлардик. Билсак юкгина эмас, дардисарнинг ўзгинаси экан.

Тўғриси бундай: 1984 йилда кўп болали, Қаҳрамон оналар Сойкечар қишлоғида боғча қуриб беришни талаб қилишган эди; шундан кейин «Дўстлик байроғи» газетасида халқ депутатлари Нурота район Совети ижроия комитетининг жавоби берилди. Унда шундай гаплар бор:

«Нурота район Совети ижроия комитети Чуя қишлоқ Советига қарашли Сойкечар қишлоғида... текшириш ўтказди. Унда баён этилган барча фактлар тўлиқ тасдиқланди...

Сойкечар қишлоғида болалар боғчаси қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари йўқ ва у 1984 йил амалга ошириладиган қурилишлар планида ҳам кўрсатилмаган.

Район Совети ижроия комитети 1985 йилда болалар боғчаси қуришни бошлаб юбориш ҳақида лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлашни совхоз дирекцияси ва қишлоқ Совети ижроия комитети зиммасига юклаган.

А. ҚОДИРОВ,
Нурота район Совети ижроия комитети раиси».

Ҳурматли «Мўйчинак!» Бу гапларнинг поёнига етолмай бошимиз қотиб қолди. Совхоз маъмурияти ва қишлоқ Совети ижроия комитети зиммаларига ана шу юк юклanganига ҳам тўрт йилдан ошибди. Роса толиқишган бўлса керак. Яна қачонгача елкада олиб юришаркин бу юкни!

Т. СОЛИЕВ,

ҲАЖВ ДАФТАРИДАН

ТАЪМАГИР

(ҚАСАМИНИ БУЗГАН БИР ВРАЧ ХУСУСИДА)

Хаёл суриб йўлга қарар у,
Бемор келса қўлга қарар у.
Қуруқ қўлга боқмас
қайрилиб,
Доим қўли «ҳўл»га қарар у.
Тикан ёмон, гул яхши дейди,
Совғага ул-бул яхши дейди.
«Раҳмат»ни дер чўнтакка
солинг,
Менга фақат пул яхши
дейди.
Қасамига этиб хиёнат,
Билиб туриб қилар жиноят,
Ҳақгўй бемор ётса чекиб
дард,
Парво қилмас, бўлмас
хижолат.
Тоймайман дер мутлақ
йўлимдан,
Кўп иш келар дейди
қўлимдан.
Енг ичида чўзсанг бир нима,
Сақлармиш у сени ўлимдан.
Пул берсанг бас — тайёр
дори, жой,
Пул кўрсатсанг боқар
ёқимтой.
Лекин билмас у
калтафаҳим —
Қилмишидан ахир дейди
вой!
Келтириб у касбига иснод,
Ҳеч ким кўнглин этмади
обод.
Шу боисдан тугилиб думи,
Шум нияти этилди барбод!

Турсунбой **МАҲМУДОВ.**

ХАНДАЛАР

Мажлисдан чиққан икки ўртоқ суҳбатлашиб боришарди.

— Мен роса мириқиб ухлабман, на маърузани, на музокарага чиққанларнинг сўзларини эшитмабман-а, Сиз-чи?

— Бе-е, — деб ачинди шериги, — сира ухлолмадим. Кўзим илинди дегунча ўз хуррагимдан чўчиб уйғонавердим.

●

Колхоз раиси боғдорчилик бригадирига буюрди:

— Узум ва анордан саккиз яшчик болалар боғчасига, икки яшчик дачадаги меҳмонларга, хўш, икки яшчик янгангга элтиб бер, кампирларни йиғмоқчи, хўпми?

Бригадир дилида: «Бизнинг уйга ҳам уч яшчик жўнатамиз-да, хўжайин» деб туриб, раисга «хўп» деди.

Х. УСМОНОВ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

ОМБУРСИЗ ФИРИБГАР

(ВОҚЕИЙ ИНТЕРМЕДИЯ)

Кўнгилли назоратчи Ботир Одилов ошпазнинг эшиги олдида қўшниси Салимахон бир аёл билан гаплашиб турганини кўриб тўхтади.

Салимахон [аёлга] — Йўл бўлсин, опоқи?

Аёл [даҳани билан ўралган рўмолини ушлаб қўйиб] — Оҳ, қоқиндиқ, тишим оғриб, уч кундан бери азобдаман.

Салимахон — Вой, дарров докторга чиқмадингизми?

Аёл — Чиқардим-у... Ҳалиги омбуридан қўрқдим қоқиндиқ.

Салимахон — Омбур? Қанақа омбур?

Аёл — Билмасам... Ҳалиги, бир танишимнинг оғзига доктор сўлоқмондай омбур тиқиб, оғриган тиши қолиб соғини суғуриб олган эмиш.

Салимахон [истеҳзо билан] — Ҳа шўрлик, балки тилни ҳам суғуриб олар, деб қўрққансиз-да.

Аёл [бепарво] — Билмасам... ҳалиги, беишкал бўлсин десангиз муллага боринг, деган эди ўша...

Салимахон — Муллага, қанақа муллага?

Аёл — Вой, хабарингиз йўқми, қоқиндиқ? Ўша танишим айтди, Зикир деган мулла чиқипти, **[билағонлик қилиб]**, бир «куф» деса кўр кўзни очвора, агар «суф» деса сувни тескари оқизворар эмиш, қоқиндиқ.

Салимахон — [заҳарханда билан] — Демак омбурсиз муллага тишингизни кўрсатгани кетаётган экансиз-да? **[Рўпарадаги эшикни кўрсатиб]** Мана ўша муллангизнинг макони, кирақолинг.

[Салимахон кетиб, аёл эшикдан кираётганда ичкаридан ошпаз Қулжонов чиқиб қолди].

Одилов [унга яқинлашиб] — Уйингизда бир табаррук зот бор эмишми, ошпаз ака?

Қулжонов [чимирилиб] — Халқ контроли суриштирмаса ҳам бўлади, бухоролик табаррук зот. Бултур бетоб ўғлимга шифокор истаб кетаётганда шу жанобга йўлиқдим. Илтимос қилиб уйимга олиб келган эдим. Тақсирим бир дам солиб, ниманидир ичиришлари билан ўғлим кўзини очди. Шундан сўнг бу назаркардага уйимдан жой қилиб берганман. Мабодо бирор дардингиз бўлса кираверинг, ука. **[Одилов илжайиб кириб кетади. Хонада навбат кутиб ўтирганлар анча].**

Халилов [рўпарасидаги кишига] — Сизни қандай мушкулот безовта қилиб қўйди, бўтам?

Киши — Ёлғиз синглим анчадан бери руҳий касал, шунга шифо излаб келдим.

Халилов [Соқолини силаб туриб, ёнидаги халтадан бир китоб олиб очади-да, калласини қимирлатиб] — Мушкул, анча мушкул... Заифани жин чалган, бўтам. Илло ихлос қилинса шифоси топилғай. Бунинг учун синглингизни бир ҳафта қоронғи уйда сақлагайсиз. Зинҳор гўштли, ёғли таом тановул этмағай. Сўнгра муолижа бошласак бўлур. У албатта соғаяди, бўтам. **[Киши севиниб, насия шифога катта пул узатган эди, мўлжалидан анча ошиқ «назр»ни кўрган Зикир мулла уни олишга шошилиб қўлидаги китобни ерга тушириб юборади].**

Одилов [дарров китобни олиб] — Узр, бир кўрмоқчи эдим шуни.
[Китобнинг муқоваси, ичидаги ёзувларга қараб олиб, Халиловга] Ажойиб китоб экан-ку. Шолни турғизиб, юргизворадиган дуоларингиз шундами?

[Қулжонов қочгани жой қидираётгандек олазарак бўлиб қолади. Одилов эпчиллик билан халтани олиб, ундаги иккинчи китобни ҳам кўриб туриб]. У-ҳў, буниси ҳам антиқа-ку. Табаррук зотман деб содда одамларни лақиллатиш учун ана шу тилсиз китобларни бадном қилиб юрган эканлар-да. Лоақал муқоваларини ўраб қўймабсиз-а. Қаранг, шундоқ кўриниб турипти: бири машҳур шоир Абулқосим Лоҳутийнинг араб альфавитида чоп этилган «Ашъори мунтахаб» китоби. Буниси шоир Машрабнинг шеърлар тўплами. Мана, кўринглар.
[Одамларга беради].

Киши [китобларни кўриб, ажабланиб] — Ўзлари шуларни ўқиб кўрганмидилар, тақсир?

Одилов — Иллатнинг боши шу. 1925 йилда туғилиб, бир амаллаб арабча ҳарфни таниб олган бу муттаҳам товламачиликни касб этган. Бухорода икки марта суд қилинган. Аммо қутулиб олгач яна шу ҳунарини қилаверган. Хотини, ўғли, қизи хижолат бўлиб, бундай йўлдан воз кечишини талаб этишган экан. Бу шахс ҳайё-ҳув деган-у, қочиб келиб шу хонадонга ин қуриб олган. Ошпаз Қулжонов унинг довруғини ёйдирувчи текин маддоҳга айланиб қолган. Наҳотки совхоз маъмурияти, маҳаллий ташкилотлар раҳбарлари бундан бехабар бўлсалар?!

Қулжонов [куйиниб] — Дорилари-чи? Бунақа зўр дорилар ҳеч қаерда йўқ-ку.

Одилов [халтадан олиб кўрсатиб] — Мана ўша дорилари: болалар шамоллаганда бериладиган «мукальтин», буниси томир оғриқларини пасайтирадиган... Буларни дорихоналардан истаганча олиш мумкин.

Аёл [даҳанидаги рўмолни ушлаб кўриб] — Вой лақмалик қурсин! Омбури бор деса докторга чиқмай юрибман-а. Бу мулласи қурғур омбурсиз фирибгар экан-ку.

Одилов [истеҳзо билан Зикир Халиловга] — Қани, ўрнингиздан туринг энди. Туроласизми ёки мукальтин ичирворайми?

Аёл — Бо-о! Бунақаларга дори кор қилмайди, қоқиндиқ. Буларни судраб, чиқариб юбориб, ўрнини тозалаш даркор, иним.

А. МУҲИДДИН.

ЯНГИ ЙИЛ АРАФАСИДА

ЎЙЛАР

Опа, тилакларинг айта қол, ахир,
Остонага келиб қолди Янги йил.
Яшамоқ дегани шакар, бол, ахир,
Аллақачон сезиб олди Янги йил.

Сезди у инжиган кўкламлар ичра
Бир меҳнатинг уч бор бўлган
кунларин.
Лабларинг йиқилган ниҳолга пичраб,
Йиғлолмай юрагинг тўлган кунларин.

Сени синайвериб тўймаган ёзнинг
Қаҳру ғазабларин сезиб олди у.
Йўлидан адашиб йиғлаган кузнинг
Узун азобларин сезиб олди у.

Аёз ўйиб кетган қўлингга қараб,
Фурсатни кутмаган қорин сезди у.
Шалаббо этакда битта-битталаб
Уюлган номусни, орин сезди у.

Опа, остонада турар Янги йил,
Ўпиб ўтай дейди билакларингни.
Сездингми, опажон, хуш,
жарангли йил,
Айт, айтавер ҳамма тилакларингни!

Сермеҳнат кунларнинг қадри
соғломми?
Йиқилганни суяб тиклашни сўра.
Ҳали ҳам сафларда юрган ёлғоннинг
Изларини қаттиқ чеклашни сўра.

Ҳақиқат гоҳ эгик, гоҳ, тик борадир,
Йўлига равонлик, суръат сўра сен.
Меъёрида создир андиша, сабр,
Кўзи нам гунгларга журъат сўра сен.

Юрагингга яқин дўстлар сўрагин,
Ўзинг каби ўктам, ҳалол, покиза.
Адашмаган кўклам, кузлар сўрагин,
Янги йил дегани, ахир, мўъжиза...

Замира РЎЗИЕВА.

ШИФОКОР НИЯТИ

ХОНАДОНИНГИЗ САЛОМАТ БЎЛСИН

Мана, Янги йил ҳам яқинлашаяпти. Ҳамма хонадонларда уни кутиб олиш учун дастурхон тузашга киришилмоқда. Бисотингизда бор бўлган нарсани стол устига қўясиз. Бу пайт қишга атаб консерваланган бодринг, помидор, бақлажон, шакароблар банкасининг оғзини очасиз. Шунда уй шароитида тайёрланган консерва сувининг ранги, ҳиди ўзгарган, шиша банка қопқоғи кўтарилиб қолган бўлса, ҳеч истеъмол қила кўрманг. Чунки ундай маҳсулот ботулмдай оғир касаллик манбаидир. Ана шундай бузилиб қолган консерва маҳсулотини истеъмол қилиш оқибатида Андижон, Наманган, Навоий, Тошкент шаҳарларидаги бир неча хонадонда кўнгилсиз воқеалар рўй берганди. Ҳатто ҳаётдан эрта кўз юмиш ҳолатлари ҳам учрадики, бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан беш баробар ошган.

Янги йилни соғ-саломат кутиб олай десангиз, уй шароитида консерваланган маҳсулотни дастурхонга тортишда ҳушёр бўлинг. Байрам куни тайёрланган таомлар таклиф этилган меҳмонлар ва оила аъзоларингизга етарли миқдорда бўлгани маъқул. Чунки қолган овқатларни кейинги кунларда истеъмол қилиш хавфли. Шунингдек байрам дастурхонида ишлатиладиган идиш-товоқлар ҳам покиза тутилиши, ҳар бир киши учун алоҳида-алоҳида бўлиши керак.

Биз, шифокорлар, ҳар бир хонадондан саломатлик аримасин, деймиз.

А. ТОҲИРИЙ,
республика санитария маорифи уйи врачи.

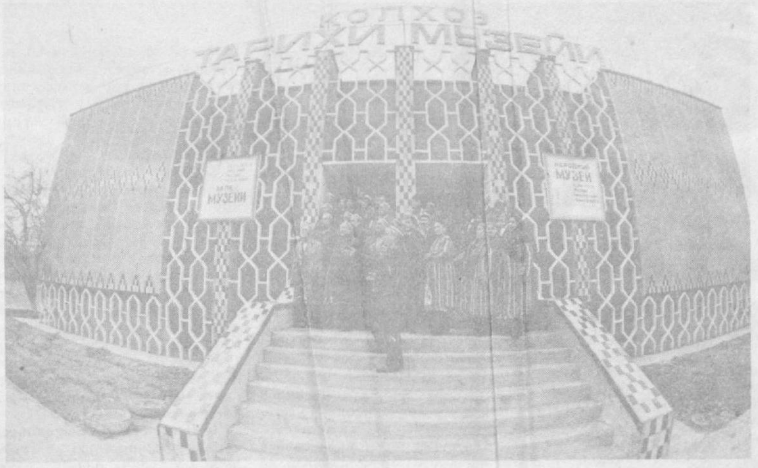

Далаларда йиғим-терим тугаганига анча бўлди. Экин майдонлари келгуси йил мўл ҳосилини мўлжаллаб шудгорланди. Қўл меҳнатини енгиллаштирган техника ремонтга жўнатилди. Республикамизнинг бошқа хўжаликлари каби Киров районидаги «Москва» колхози деҳқонлари ҳам баракали меҳнат қилишди. 1.300 гектар пахтазорда ўтган йилгига нисбатан анча кўп — 4.810 тонна оқ олтин етиштирилди.

СУРАТДА: конибодомлик меҳмонлар мазкур колхоз тарихи музейини кўздан кечиришмоқда.

Б. ЮСУПОВ фотоси. (ЎзТАГ).

Редактор А. Ғ. МУХТОРОВ.

Ўзбекистон ССР 1988 йилги пул-буюм лотереяси олтинчи чиқарилиши бўйича 23-24 декабрда Тошкент шаҳрида ўтказилган ютуқлар тиражининг

6 ЧИҚАРИЛИШИ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Тиражда лотереянинг беш разрядига умумий суммаси 1.062000 сўм бўлган 515 та буюм ва 275485 та пул ютуқлари ўйналди.

Ютуқлар тиражи лотереянинг бир разрядига ўтказилди. Жадвалда кўрсатилган барча ютуқлар лотереянинг бошқа разрядларидаги шундай серия ва номерларга эга бўлган билетларга ҳам тўланади.

Масалан, серия номери 033623, билет номери 008 бўлган лотерея билети «Жигули ВАЗ-21061» автомашинасини ютганлиги кўрсатилган. Бу—худди шу ютуқ ҳамма разрядлардаги шундай серия ва номерли билетларга ҳам чиққанлигини билдиради.

Бошқа буюм ва пул ютуқлари ҳам шундай тартибда ўйналган. Серия номери ва билет номери қуйидагича бўлган лотерея билетларига ютуқлар чиқди.

Серия номерлари	Билет номерлари	Ютуққа чиққан буюмларнинг номи ва пул ютуғининг миқдори	Ютуққа чиққан буюмнинг нархи (сўм, тийин)
029536	148*)	200 сўм пул ютуғи	—
029540	132*)	500 сўм пул ютуғи	—
029588	010*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
029601	026*)	200 сўм пул ютуғи	—
029643	070*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
029648	097*)	300 сўм пул ютуғи	—
029655	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
029694	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
029730	145*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
029736	123*)	100 сўм пул ютуғи	—
029771	178*)	200 сўм пул ютуғи	—
029796	099*)	500 сўм пул ютуғи	—
029806	068*)	250 сўм пул ютуғи	—
029811	173*)	50 сўм пул ютуғи	—
029812	138*)	300 сўм пул ютуғи	—
029869	020*)	100 сўм пул ютуғи	—
029875	198*)	50 сўм пул ютуғи	—
029891	166*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
029894	175*)	1000 сўм пул ютуғи	—
029908	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
029909	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
029938	010*)	«Запорожец-968-М» автомобили	3998—00
029976	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
029984	074*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
030006	177*)	200 сўм пул ютуғи	—
030036	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
030081	005*)	200 сўм пул ютуғи	—
030112	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
030118	184*)	«Рига-13» мопеди	145—00
030176	120*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
030184	155*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
030214	121*)	200 сўм пул ютуғи	—
030316	075*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
030323	104*)	«Сатурн» гиламн (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
030351	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
030364	168*)	«Электроника» стол соати	40—00
030368	152*)	«Электроника» стол соати	40—00
030370	135*)	50 сўм пул ютуғи	—
030386	017*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
030390	018*)	250 сўм пул ютуғи	—
030403	010*)	500 сўм пул ютуғи	—
030404	066*)	1000 сўм пул ютуғи	—
030406	063*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
030414	149*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
030448	121*)	500 сўм пул ютуғи	—
030487	131*)	50 сўм пул ютуғи	—
030491	137*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
030521	116*)	50 сўм пул ютуғи	—
030533	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
030537	088*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
030548	118*)	200 сўм пул ютуғи	—
030614	169*)	100 сўм пул ютуғи	—
030638	090*)	«Электроника» стол соати	40—00
030641	082*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
030667	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
030673	152*)	100 сўм пул ютуғи	—
030695	075*)	50 сўм пул ютуғи	—
030745	054*)	«Электроника» стол соати	40—00
030764	103*)	«Рига-13» мопеди	145—00
030814	098*)	200 сўм пул ютуғи	—
030824	008*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
030887	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
030898	106*)	50 сўм пул ютуғи	—
030908	136*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
030986	133*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
031033	017*)	200 сўм пул ютуғи	—
031041	005*)	50 сўм пул ютуғи	—
031054	095*)	200 сўм пул ютуғи	—
031073	099*)	250 сўм пул ютуғи	—
031082	113*)	250 сўм пул ютуғи	—
031083	144*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
031089	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
031098	122*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
031111	094*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
031112	055*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
031121	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
031148	186*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
031149	056*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
031150	142*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
031168	148*)	«Москвич-412» автомобили	7397—00
031170	080*)	250 сўм пул ютуғи	—
031191	109*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
031194	112*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
031222	153*)	250 сўм пул ютуғи	—
031225	155*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
031272	005*)	500 сўм пул ютуғи	—
031279	016*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
031304	077*)	1000 сўм пул ютуғи	—
031323	111*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
031365	073*)	250 сўм пул ютуғи	—
031396	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
031419	113*)	«Рига-24» дельта мопеди	265—00
031442	109*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
031448	113*)	250 сўм пул ютуғи	—
031462	054*)	250 сўм пул ютуғи	—
031506	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
031522	054*)	300 сўм пул ютуғи	—
031542	121*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
031551	138*)	50 сўм пул ютуғи	—
031589	008*)	100 сўм пул ютуғи	—
031590	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
031593	018*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
031597	118*)	100 сўм пул ютуғи	—
031601	068*)	«Электроника» стол соати	40—00
031607	051*)	500 сўм пул ютуғи	—
031646	126*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
031684	071*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
031705	063*)	«Рига-24» дельта мопеди	265—00
031723	058*)	«Жигули-ВАЗ-21013» автомобили	7260—00
031729	085*)	250 сўм пул ютуғи	—
031748	126*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
031751	027*)	250 сўм пул ютуғи	—
031831	066*)	500 сўм пул ютуғи	—
031860	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
031913	184*)	50 сўм пул ютуғи	—
031950	173*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
031953	089*)	50 сўм пул ютуғи	—
031973	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
031975	129*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
032012	137*)	100 сўм пул ютуғи	—
032050	197*)	1000 сўм пул ютуғи	—
032056	185*)	500 сўм пул ютуғи	—
032070	098*)	500 сўм пул ютуғи	—
032113	010*)	1000 сўм пул ютуғи	—
032117	177*)	«Электроника» стол соати	40—00
032130	051*)	200 сўм пул ютуғи	—
032131	130*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
032153	104*)	250 сўм пул ютуғи	—
032154	101*)	«Урал» ИМЗ.8.103 мотоцикли	1832—00
032156	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
032198	053*)	«Электроника» стол соати	40—00
032209	186*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
032250	102*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
032252	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
032285	109*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
032304	158*)	50 сўм пул ютуғи	—
032328	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
032343	152*)	1000 сўм пул ютуғи	—
032351	194*)	100 сўм пул ютуғи	—
032355	128*)	100 сўм пул ютуғи	—
032357	172*)	100 сўм пул ютуғи	—
032371	022*)	500 сўм пул ютуғи	—
032386	067*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
032426	117*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
032454	184*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
032495	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
032501	091*)	«Урал» ИМЗ.8.103 мотоцикли	1832—00
032510	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
032591	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
032595	014*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
032597	075*)	100 сўм пул ютуғи	—
032643	085*)	500 сўм пул ютуғи	—
032670	061*)	300 сўм пул ютуғи	—
032679	039*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
032701	059*)	50 сўм пул ютуғи	—
032742	152*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
032751	072*)	50 сўм пул ютуғи	—
032800	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
032811	153*)	1000 сўм пул ютуғи	—
032813	067*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
032819	015*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
032840	029*)	300 сўм пул ютуғи	—
032857	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
032869	063*)	50 сўм пул ютуғи	—
032987	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
032994	010*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
033011	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
033036	003*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
033058	139*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
033069	048*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
033096	031*)	500 сўм пул ютуғи	—
033109	154*)	300 сўм пул ютуғи	—
033168	052*)	200 сўм пул ютуғи	—
033194	200*)	200 сўм пул ютуғи	—
033211	060*)	200 сўм пул ютуғи	—
033224	139*)	250 сўм пул ютуғи	—
033273	125*)	«Урал» ИМЗ.8.103 мотоцикли	1832—00
033288	023*)	50 сўм пул ютуғи	—
033290	058*)	«Вега-326» магнитофони	220—00
033305	029*)	100 сўм пул ютуғи	—
033329	141*)	«Тайга» полоси (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	102—00
033344	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
033345	117*)	«Зенит-ТТЛ» фотоапарати	180—00
033355	147*)	500 сўм пул ютуғи	—
033356	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
033372	093*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
033414	079*)	«Таурас-211» телевизори	296—00
033417	074*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
033431	172*)	50 сўм пул ютуғи	—
033497	164*)	200 сўм пул ютуғи	—
033544	128*)	50 сўм пул ютуғи	—
033573	029*)	100 сўм пул ютуғи	—
033575	032*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
033595	124*)	50 сўм пул ютуғи	—
033623	008*)	«Жигули ВАЗ-21061» автомобили	9123—00
033635	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
033656	062*)	Туристик чодир (2 ўринли)	70—00
033678	077*)	200 сўм пул ютуғи	—
033695	199*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
033725	050*)	300 сўм пул ютуғи	—
033738	1—200	3 сўм пул ю туғи	—
033756	004*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
033789	005*)	«Рига-24» Дельта мопеди	265—00
033806	094*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
033839	051*)	1000 сўм пул ютуғи	—
033853	102*)	300 сўм пул ютуғи	—
033894	137*)	300 сўм пул ютуғи	—
033924	187*)	100 сўм пул ютуғи	—
033936	036*)	«Урал» ИМЗ.8.103 мотоцикли	1832—00
033962	133*)	200 сўм пул ютуғи	—
033964	118*)	50 сўм пул ютуғи	—
033984	057*)	200 сўм пул ютуғи	—
034052	094*)	50 сўм пул ютуғи	—
034078	048*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
034103	198*)	100 сўм пул ютуғи	—
034107	140*)	«Жигули ВАЗ-2105» автомобили	8300—00
034109	085*)	300 сўм пул ютуғи	—
034130	009*)	1000 сўм пул ютуғи	—
034133	064*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
034157	194*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
034178	110*)	500 сўм пул ютуғи	—
034219	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
034294	170*)	50 сўм пул ютуғи	—
034300	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
034304	090*)	500 сўм пул ютуғи	—
034333	074*)	100 сўм пул ютуғи	—
034343	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
034380	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
034381	096*)	200 сўм пул ютуғи	—
034423	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
034424	056*)	500 сўм пул ютуғи	—
034482	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
034485	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
034498	199*)	500 сўм пул ютуғи	—
034529	135*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
034579	155*)	50 сўм пул ютуғи	—
034590	109*)	1000 сўм пул ютуғи	—
034608	1—200	3 сўм пул ютуғи	—
034669	154*)	«Электроника» микрокалькулятори	125—00
034681	103*)	200 сўм пул ютуғи	—
034682	186*)	300 сўм пул ютуғи	—
034690	030*)	200 сўм пул ютуғи	—
034691	166*)	50 сўм пул ютуғи	—
034700	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
034732	099*)	«Весна-211» стерео магнитофони	365—00
034767	150*)	300 сўм пул ютуғи	—
034769	155*)	«Снежинка» холодильниги	300—00
034790	1—200	25 сўм пул ютуғи	—
034797	024*)	«Сатурн» гилами (ГДРда ишлаб чиқарилган, 2×3 м)	360—00
034803	026*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
034807	195*)	300 сўм пул ютуғи	—
034811	134*)	500 сўм пул ютуғи	—
034866	143*)	500 сўм пул ютуғи	—
034880	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
034881	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
034885	1—200	5 сўм пул ютуғи	—
034929	168*)	250 сўм пул ютуғи	—
034932	010*)	200 сўм пул ютуғи	—
034971	099*)	500 сўм пул ютуғи	—
034972	019*)	200 сўм пул ютуғи	—
034982	150*)	«Зенит-ТТЛ» фотоаппарати	180—00
035081	188*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
035082	112*)	100 сўм пул ютуғи	—
035102	008*)	«Рига-13» мопеди	145—00
035113	090*)	300 сўм пул ютуғи	—
035126	1—200	10 сўм пул ютуғи	—
035138	006*)	250 сўм пул ютуғи	—
035173	126*)	«Россия-325» электропроигрыватели	178—00
035174	104*)	Туристик чодир (4 ўринли)	119—00
035185	089*)	«Рига-13» мопеди	145—00
035233	072*)	200 сўм пул ютуғи	—
035234	146*)	50 сўм пул ютуғи	—
035271	044*)	300 сўм пул ютуғи	—
035289	020*)	100 сўм пул ютуғи	—
035301	106*)	«Электроника» стол соати	40—00
035314	097*)	«Вега-326» магнитофони	220—00

*) Шу сериядаги билетларнинг қолган 199 номерига 1 сўмдан пул ютуғи чиқди.

ЮТУҚЛАРНИ ОЛИШ ТАРТИБИ:

1. Буюм ютуғи чиққан билетнинг эгаси хоҳласа шу буюмнинг қийматини нақд пул билан олиши мумкин.

2. «Жигули — ВАЗ-21061, 2105, 21013», «Москвич-412», «Запорожец-968 М» автомашиналари, «Урал» ИМЗ. 8. 103 мотоцикллари, «Весна-211» магнитофонлари, ГДРда ишлаб чиқарилган гиламлар ва полослардан иборат буюм ютуқлари СССР жамғармалар банкининг Ўзбекистон республика банки нарядига биноан «Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент базаси томонидан берилади. Қолган буюм ютуқлари жамғарма банкларида лотерея билети олдиндан текшириб кўрилгач жойлардаги магазинлар орқали берилади.

3. Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларига чиққан 1100 сўмгача бўлган ютуқларнинг қиймати иттифоқдош республикалар, область ва шаҳарларнинг жамғарма банкларида ҳам тўланаверади. Шу жамғарма банкларидан буюмларни талаб қилиб олиш мумкин.

4. Ютуқ чиққан лотерея билетларини кечи билан 1989 йил 30 июнгача топшириш керак. Шу муддатдан кейин лотерея билетлари ютуқ тўлаш учун қабул қилинмайди.

5. Бошқа иттифоқдош республикаларда ўтказиладиган пул-буюм лотереяси билетларини Ўзбекистон ССР-нинг ҳамма шаҳарларидаги жамғарма банкларида текшириш ва ютуқларни шу банклар орқали олиш мумкин.

Бу жадвал расмий ҳужжат бўлиб, пул-буюм ютуқлари газетанинг навбатдаги сони чиққанидан кейин тўланади.

Эслатма: 1. Пул-буюм лотереяси бўйича ютуққа чиққан баъзи бир буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатиб қўйилган бўлса, бундай буюмлар шунга ўхшаш бошқа маркадаги буюмлар билан алмаштирилади. Бу ҳолда берилаётган буюм қиймати лотереяга чиққан буюм ютуғининг баҳосидан арзон бўлса, нарх ўртасидан фарқ қўшиб берилади.

Буюмларнинг чакана савдо нархи ўзгарган тақдирда буюм ютуқлари янги прейскурант кучга кирган вақтдан бошлаб янги нарх бўйича тўланади. Лотерея шартларида кўрсатилган «Жигули — ВАЗ—2061» автомашинаси шу модификациядаги «Жигули — ВАЗ—21063» автомашинаси билан алмаштирилиши мумкин. Бу ҳолда ютуқ эгасига нархлар ўртасидаги фарқ тўланади.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Тошкент шаҳар, Куйбишев район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — О. М. ФЕДОСЕЕВ.

Тираж комиссиясининг масъул секретари — А. М. ҲАЙДАРОВ.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»— «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Выходит на узбекском и русском языках.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари —33-44-43, 32-56-21, 33-16-27, 32-54-41, Масъул секретарь — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими —33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиши бўлими —32-56-34. Деҳқончилик бўлими —33-54-33. 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими —32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими —32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 32-5-39. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —32-54-52. Таржима бўлимлари —32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими —33-81-42.

Р — 14323. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. 2177. 1 2 3 4 5 6 78 9 10 11 12